

Vlaams
Parlement

vergadering **C285 – ECO35**
zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie

van 3 juli 2012

INHOUD

Interpellatie van de heer Chris Janssens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de gedeeltelijke vernietiging van een artikel in het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling door het Grondwettelijk Hof - 143 (2011-2012)	
Vraag om uitleg van de heer Filip Watteeuw tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de gevolgen van de vernietiging door het Grondwettelijk Hof van artikel 3, 1°, c) en artikel 3, 4° van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling - 2133 (2011-2012)	5
Interpellatie van de heer Filip Watteeuw tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het ontslag van de vakbonden uit de Vlaamse adviescommissie uitzendarbeid - 145 (2011-2012)	9
Motie	14
Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over servicepunten van de VDAB voor de social profit - 2138 (2011-2012)	14
Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de verplichte vacaturemelding aan de publieke diensten voor arbeidsbemiddeling - 2147 (2011-2012)	16
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over een nieuwe beleidsvisie op het EAD-beleid - 2167 (2011-2012)	18
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de uitvoering van het loopbaanakkoord - 2168 (2011-2012)	20
Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de controle op het gebruik van ecologiepremies - 1946 (2011-2012)	23
Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitbetaling van en de controle op het gebruik van de kmo-portefeuille - 1947 (2011-2012)	25
Bijlage	27

- Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over digitale economie in Vlaanderen
- 1998 (2011-2012)
- Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het kmo-IT-project
- 2035 (2011-2012) 28
- Vraag om uitleg van de heer Boudewijn Bouckaert tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de voorgestelde nieuwe aanpak van de Europese Commissie voor de tenuitvoerlegging van de Europese Dienstenrichtlijn
- 2075 (2011-2012) 34
- Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de verzwakking van de concurrentiepositie van de luchthaven van Zaventem door het niet invoeren van efficiëntere vliegroutes
- 2090 (2011-2012) 38
- Vraag om uitleg van de heer Filip Watteeuw tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het beleid ten aanzien van de innovatieve zonne-energiesector in Vlaanderen, naar aanleiding van de mogelijke sluiting van Photovoltech in Tienen
- 2101 (2011-2012)
- Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over een nakende sluiting van Photovoltech, producent van zonnecellen
- 2106 (2011-2012)
- Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over een nakende sluiting van Photovoltech, producent van zonnecellen
- 2107 (2011-2012) 44
- Vraag om uitleg van de heer Johan Deckmyn tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de evaluatie van een jaar Nieuw Industrieel Beleid in Vlaanderen
- 2139 (2011-2012)
- Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een jaar Nieuw Industrieel Beleid in Vlaanderen
- 2141 (2011-2012) 49

■

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens

**Interpellatie van de heer Chris Janssens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de gedeeltelijke vernietiging van een artikel in het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling door het Grondwettelijk Hof
- 143 (2011-2012)**

**Vraag om uitleg van de heer Filip Watteeuw tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de gevolgen van de vernietiging door het Grondwettelijk Hof van artikel 3, 1°, c) en artikel 3, 4° van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling
- 2133 (2011-2012)**

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister, het decreet van 10 december 2010 strekte ertoe de regeling opgenomen in het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest te vervangen door een nieuwe regeling, die onder meer in overeenstemming zou zijn met de Europese Dienstenrichtlijn.

Het decreet van 13 april 1999 bevatte een erkenningsregeling voor bureaus die diensten van private arbeidsbemiddeling verrichten en voor uitzendbureaus. Ter omzetting van de Dienstenrichtlijn werd met het decreet van 10 december 2010 de erkenningsregeling inzake private arbeidsbemiddeling afgeschaft, terwijl die voor uitzendkantoren behouden blijft. De in het decreet van 13 april 1999 opgenomen definitie van uitzendactiviteiten werd door de minister in zijn decreet van 10 december 2010 aangepast om – volgens de toelichting – misbruiken bij terbeschikkingstelling of detachering van werknemers effectiever tegen te kunnen gaan.

Door toepassing echter van het decreet van 10 december 2010 stelde een bouwonderneming, die voor een bepaalde werf een beroep doet op een aannemer en die op zijn beurt een beroep doet op een onderaannemer, zich bloot aan strafrechtelijke vervolging omdat zij gebruik zou maken van uitzendkrachten van een niet-erkend uitzendkantoor. Volgens artikel 3, 1°, c), en 4°, van het decreet van 10 december 2010 zou de bouwonderneming beschouwd worden als een gebruiker van uitzendkrachten, aangezien de bestreden bepaling de private arbeidsbemiddeling omschrijft als “het geheel van diensten uitgeoefend door een tussenpersoon die gericht zijn op het in dienst nemen van werknemers om hen ter beschikking te stellen met het oog op de uitvoering van tijdelijke arbeid onder het gezag van een gebruiker”.

De voornoemde onderaannemer wordt dan weer ten laste gelegd dat hij, zonder de volgens het decreet van 10 december 2010 vereiste erkenning als uitzendbureau, werknemers ter beschikking heeft gesteld van de bouwonderneming. De Afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie was van oordeel dat er sprake was van een terbeschikkingstelling van werknemers aan de bouwonderneming en dat die bouwonderneming dus beschouwd moet worden als een gebruiker in de zin van het decreet van 10 december 2010.

De bouwsector, meer bepaald de Vlaamse Confederatie Bouw (VCB), achtte deze regeling schadelijk voor de belangen van de bouwaannemers en trok samen met enkele bouwbedrijven, die intussen door de inspectie gevisieerd werden, naar het Grondwettelijk Hof, waar een beroep werd ingesteld tot vernietiging van artikel 3, 1°, c) en 4° van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling. De bouwsector was van oordeel dat de Vlaamse inspectie een te ruime definitie van het ‘ter beschikking stellen’ hanteert, zonder rekening te houden met de meer beperkte definitie daarvan in artikel 31 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers. Anders dan in de vroegere bepaling van artikel 2, 1°, b) het decreet van 13 april 1999, wordt in het decreet van 10 december 2010 inderdaad niet meer verwezen naar de federale wet van 24 juli 1987.

In artikel 31 § 1, 2°, van de federale wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, wordt vermeld dat een hoofdaannemer gezag mag uitoefenen over medewerkers van onderaannemers zonder dat er sprake is van het ter beschikking stellen van werknemers, in drie gevallen: voor de verplichtingen die op hem rusten inzake het welzijn op het werk, alsook instructies die door de derde worden gegeven in uitvoering van de overeenkomst die hem met de werkgever verbindt, zowel inzake arbeids- en rusttijden als inzake de uitvoering van het overeengekomen werk. De Afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie zou geen rekening houden met deze uitzonderingen op het ter beschikking stellen van werknemers die in de federale wetgeving zijn opgenomen en zou derhalve pv's en administratieve boetes uitgeschreven hebben.

Concreet had dit tot gevolg dat de werking in de bouwsector met onderaannemers die werknemers uitsuren naar bouwplaatsen van opdrachtgevers of hoofdaannemers die daar de coördinatie van de bouwplaats doen, aanleiding kon geven tot onder andere strafrechtelijke vervolgingen wegens overtreding van het decreet van 10 december 2010. Het Grondwettelijk Hof is in zijn arrest van 14 juni 2012 van oordeel dat de “decreetgever het hem toegewezen kader van de arbeidsbemiddeling, en inzonderheid de erkenning van uitzendbureaus, te buiten is gegaan”. Het Grondwettelijk Hof heeft in dat arrest dan ook artikel 3, 1°, c), en 4°, van het decreet van 10 december 2010 vernietigd.

Minister, we moeten samen met u vaststellen dat het Grondwettelijk Hof de definiëring van arbeidsbemiddeling en uitzendactiviteiten beschouwt als geen Vlaamse bevoegdheid. We mogen dat in onze Vlaamse decreten niet autonoom definiëren.

Minister, hoe reageert u op de gedeeltelijke vernietiging van een artikel uit het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling? Wat zijn de concrete gevolgen van de vernietiging door het Grondwettelijk Hof van voormelde bepalingen? Hoeveel pv's en administratieve boetes werden door de Afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie reeds uitgeschreven naar aanleiding van de vermeende overtreding van de intussen door het Grondwettelijk Hof vernietigde bepalingen? Wat is het gevolg van dit arrest van het Grondwettelijk Hof voor deze pv's en administratieve boetes?

Mijn laatste vraag, of u initiatieven neemt om het decreet te wijzigen, vervalt in feite, want intussen hebben de diensten stuk 1696 rondgedeeld, een voorstel van decreet van de meerderheidspartijen en zelfs van commissievoorzitter Ceysens van Open Vld, dat een poging doet – een geslaagde poging, denk ik – om het juridisch vacuüm dat ontstaat door het arrest van het Grondwettelijk Hof, op te vangen.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: De heer Janssens heeft alles al omstandig uitgelegd. De kern is inderdaad artikel 3, ten eerste, waarbij de private arbeidsbemiddeling onder meer wordt omschreven als “het in dienst nemen van werknemers om hen ter beschikking te stellen met het oog op de uitvoering van tijdelijke arbeid onder het gezag van een gebruiker”. Dat heeft nogal wat gevolgen voor de bouwsector. Onderaannemers in de bouw worden daardoor namelijk beschouwd als uitzendkantoren, waardoor zij een erkenning nodig hebben.

Het Grondwettelijk Hof heeft inderdaad gesteld dat die regeling niet helemaal koosjer is. Het stelt dat door een erkenning te vereisen voor uitzendactiviteiten onder het gezag van een gebruiker een te ruime definitie gehanteerd wordt, waardoor ook activiteiten van terbeschikkingstelling die in het kader van de arbeidswetgeving niet worden beschouwd als een verboden vorm van terbeschikkingstelling, onder de erkenningsplicht vallen.

Minister, de vernietiging is uitgesproken. Wat zijn de gevolgen daarvan, meer specifiek voor wat de slagkracht en bevoegdheden van de Vlaamse sociaalrechtelijke inspectie betreft? Vandaag merken we namelijk dat het nodig is dat die slagkracht behouden blijft.

Wat zult u ondernemen ten aanzien van de vernietiging van die artikelen om de slagkracht van de Vlaamse sociaalrechtelijke inspectie te vrijwaren?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Minister, ik zal u laten antwoorden op de concrete vragen naar de gevolgen en dergelijke.

Het is inderdaad zo dat we als meerderheid in het parlement gezien hebben dat het Grondwettelijk Hof die definitie vernietigd heeft. In 2010 hebben we geprobeerd een zo ruim mogelijke definitie te geven. Eigenlijk heeft het Grondwettelijk Hof, zonder de jurisprudentie tegen te spreken, een vrij conservatieve houding aangenomen. Dat doet het wel nog vaker. De Raad van State had er zelf bij het ontwerp van decreet ook niet op gewezen. Wij zijn er dus van uitgegaan dat het eventueel kon.

Het Grondwettelijk Hof heeft nu, hoewel er op 25 jaar tijd toch wel redelijk wat veranderd is op het vlak van uitzendarbeid, toch vastgehouden aan de beschrijving van wat er overgeheveld werd in de jaren 80. We hebben zelf een voorstel van decreet ingediend dat morgen bij hoogdringendheid wordt geagendeerd in de plenaire vergadering. Eigenlijk was dat voorstel van decreet vorige week al aangekondigd. We hebben ervoor gezorgd dat jullie tijdig over de tekst beschikten, zodat jullie die niet plots voor het eerst op de plenaire vergadering te zien kregen.

Het is belangrijk dat we het er voor het zomerreces door krijgen, wegens twee redenen. Eerst en vooral kan de commissie zelf niet meer werken. Ze kan geen adviezen meer afleveren. Ten tweede kunnen de strafbepalingen die op overtredingen staan niet meer worden opgelegd. Zeker dat laatste punt is een heel goede reden om dat voorstel van decreet zo snel mogelijk goed te keuren. Zo kan de sector van de uitzendarbeid de komende maanden worden gevrijwaard van wantoestanden in het vacuüm.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Voorzitter, na het betoog van de heer Diependaele kan ik heel kort zijn.

Het is vrij belangrijk dat we dat zo snel mogelijk rechtzetten om straffeloosheid tegen te gaan. Ook tijdens het reces moeten de inspecties kunnen werken. We rekenen op onze collega's om dat voorstel van decreet morgen goed te keuren.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: De heer Diependaele heeft al een aantal zaken vernoemd die ik wou aanhalen.

Het is inderdaad zo dat we op een bewuste manier, gestuurd door deze commissie, uitzendactiviteiten breed hebben gedefinieerd, vooral vanuit de filosofie om fraude voor het ter beschikking stellen van werknemers beter te kunnen aanpakken.

Zoals de heer Diependaele al zei, was het erg verbazingwekkend dat de Raad van State daar geen enkele opmerking bij had en geen enkel element naar voren heeft gebracht. Dat is niet nieuw, ook in het verleden gebeurde dat al. Zo is in 2002 het decreet over de algemeen verbindendverklaring van Vlaamse cao's ook de Raad van State gepasseerd en nadien vernietigd door het Grondwettelijk Hof.

Mijnheer Janssens, wat de gevolgen betreft is het zo dat de juridische basis wegvalt voor specifieke regelgeving in uitzendactiviteiten, dat wil zeggen met inbegrip van de procedure voor erkenning, intrekking en omzetting van de erkenning. Het toezicht van de inspectie is dan ook niet meer mogelijk tot het herstel van het vacuüm, waarbij er via een voorstel van decreet initiatief is genomen om dat recht te zetten. Het is niet helemaal correct om hieruit af te leiden dat uitzendkantoren in de toekomst niet meer zouden kunnen worden gecontroleerd. Uitzendkantoren blijven namelijk bureaus voor private arbeidsbemiddeling en moeten nog altijd voldoen aan die regelgeving. Alleen het specifieke aspect valt weg.

U vraagt naar het aantal pv's. Daarvoor verwijs ik naar het jaarverslag dat we veertien dagen geleden hebben ontvangen van de inspectie zelf. Daarin gaat het over de pv's en over het aantal administratieve geldboetes. Ik wil u eraan herinneren dat we een onderscheid hebben gemaakt tussen de overtreding met betrekking tot de uitzendactiviteit zelf en de andere overtredingen.

Bij de overtredingen rond de uitzendactiviteiten, waarbij het proces is afgerond, de boete vastgesteld en de veroordeling is gebeurd, is er geen consequentie. Het is juridisch afgehandeld. Men kan er dus niet op terugkomen, behalve als er nog beroepstermijn is. Waar is er wel een probleem? Bij de zaken die nog in behandeling zijn of waar er een beroep is. Dan komt het namelijk zonder voorwerp, aangezien de definitie wegvalt. Dat is de stand van zaken.

Voor de tweede categorie, de overtredingen die niet te maken hebben met uitzendarbeid, is er natuurlijk geen probleem. Ze moesten voldoen aan de wetgeving. Indien daar overtredingen zijn, blijft dat gelden.

Hoger beroep naar het Grondwettelijk Hof is uitgesloten. Het enige dat kan gebeuren, is dat er een decretaal initiatief wordt genomen. Zoals de heer Diependaele al zei, is dat initiatief onderweg en noodzakelijk.

De heer Chris Janssens: Minister, het heeft ook al heel wat voeten in de aarde gehad om het oorspronkelijke ontwerp van decreet van 10 december 2010 goed te laten keuren. De oppositie heeft toen gebruik gemaakt van heel wat initiatieven die reglementair mogelijk zijn. Die waren toen terecht, denk ik. We zijn toen ook enkele keren naar de Raad van State gestapt om advies te vragen. Ik heb inderdaad samen met u vastgesteld dat de Raad van State over het deel dat we vandaag bespreken, destijds in al die adviezen geen enkele bemerking heeft gemaakt.

Ik verneem dat het morgen bij hoogdringendheid zal worden ingediend. Wij hebben er geen enkel belang bij om dat proces te belemmeren. Mijn fractie zal de behandeling bij hoogdringendheid morgen in de plenaire vergadering laten passeren. Wij waren geen voorstander van het oorspronkelijke ontwerp van decreet. Maar we oefenen nu geen verdragingsmanoeuvres uit, want daarvan zouden heel wat bedrijven het slachtoffer worden, en dat is niet de bedoeling.

Minister, u zegt dat voor een aantal bedrijven intussen de juridische procedure voorbij is. Daar kan niets meer aan worden gedaan. Hoeveel bedrijven zijn dat ongeveer en hoe groot zijn de boetes die daarvoor zijn opgelegd?

De heer Filip Watteuw: Bij het oorspronkelijke ontwerp van decreet is er inderdaad nogal wat discussie geweest, maar niet over deze definitie. Ik heb het advies van de Raad van State opgezocht en ik vind het zeer vreemd dat daarover geen enkele opmerking is gemaakt. We gaan nu wel een oplossing vinden. Wij gaan die hoogdringendheid mee goedkeuren en waarschijnlijk ook het voorstel goedkeuren. Het is de enige oplossing.

De bedoeling was eigenlijk om breder te kunnen gaan, om de fraude aan te pakken. Het is jammer dat dat niet meer kan. We kunnen enkel binnen de nieuwe bepaling werken, minder breed dus. Het komt hier aan bod vanwege de bouwsector. Daar zullen we wat voorzichtig moeten zijn. De bouwsector is altijd fraudegevoelig geweest op dat punt.

Er werd tot nu toe aan uitzendkantoren die zich op de bouwsector wilden richten, gevraagd om een aparte juridische entiteit te hebben. Blijkbaar wordt dat niet meer gehanteerd.

De heer Matthias Diependaele: Het hoeft niet zo verwonderlijk te zijn dat de Raad van State daarover geen opmerking heeft gemaakt. Er zijn verschillende scholen in de rechtsleer. Ik ben geen constitutionalist, maar het Grondwettelijk Hof is eerder conservatief en baseert zich op een tekst die in de jaren 80 is vastgelegd, terwijl de Raad van State wat meer vooruitstrevend is. Het Europees Hof interpreteert bevoegdheden veel ruimer, zelfs ruimer dan die ooit door

de verdragsgever bedoeld zijn. Er wordt teruggegrepen naar 1987. We zullen ons daaraan moeten houden.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Watteeuw, die laatste vraag komt zo dadelijk aan bod in mijn antwoord op uw interpellatie nummer 145.

Mijnheer Janssens, het aantal pv's en administratieve boetes dat is afgehandeld, staat in het jaarverslag. De hoogte van die boetes wordt individueel bepaald. Die informatie heb ik niet bij. Hoe hoog het kan zijn, staat in het decreet. Als u dat wenst, kan ik dat nakijken.

De voorzitter: De interpellatie en de vraag om uitleg zijn afgehandeld.

■

Interpellatie van de heer Filip Watteeuw tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het ontslag van de vakbonden uit de Vlaamse adviescommissie uitzendarbeid - 145 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: De Vlaamse adviescommissie uitzendarbeid geeft aan het Vlaams Subsidieagentschap advies over het toekennen van erkenning aan uitzendkantoren. Uitzendkantoren hebben die erkenning nodig om activiteiten te kunnen ontplooiën in Vlaanderen.

De vakbonden zijn recent met slaande deuren vertrokken uit de Vlaamse adviescommissie. Zo kwam het toch over. Ze stellen dat er te weinig rekening wordt gehouden met de adviezen van de Vlaamse adviescommissie en hebben daarom beslist om niet meer naar de vergaderingen te komen. Zo werden volgens de vakbonden in recente dossiers erkenningen gegeven of niet ingetrokken aan interimkantoren met aanzienlijke RSZ-schulden of aan kantoren die buitenlandse werknemers zonder arbeidskaarten tewerkstellen en essentiële kennis van de wetgeving inzake uitzendarbeid missen. Ook werden uitzendkantoren die uitzendkrachten in de bouwsector willen tewerkstellen, zonder meer erkend, hoewel een cao van 8 december 2011 stelt dat zij hiervoor een aparte juridische structuur moeten hebben.

Uit tal van gebeurtenissen, waarover u zelf kunt oordelen, blijkt dat een gedegen opvolging van de uitzendsector zeer belangrijk is. Er waren recent protestacties van jongeren tegen dagcontracten en oude vacatures, cijfers over een verhoogd risico op arbeidsongevallen voor uitzendkrachten, berichten over discriminatie en de vaststelling van het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen dat mensen in armoede niet geholpen en vaak zelfs misbruikt worden door sommige kantoren in de uitzendsector. Het is dus van het allergrootste belang dat degenen die de regels niet willen naleven, geen kans krijgen.

Gisteren was Federgon in het nieuws. Federgon doet wel degelijk inspanningen en we moeten het daarvoor erkentelijk zijn, maar of dat voldoende zal zijn, is iets anders.

De erkenning, na advies van de paritair samengestelde adviescommissie, moest een garantie zijn om de cowboys buiten de sector te houden, nu blijkt dat met de inbreng van de vakbonden niet of onvoldoende rekening wordt gehouden. We moeten vragen stellen bij de werking van het Vlaams Subsidieagentschap. Vanuit de Vlaamse adviescommissie uitzendarbeid werden trouwens al herhaaldelijk negatieve signalen uitgezonden over het functioneren van het Vlaamse Subsidieagentschap. Blijkbaar werden deze signalen niet au sérieux genomen door u, met de gekende gevolgen nu. Ook bij de eerder aangehaalde problemen van bijvoorbeeld discriminatie toonde u te weinig daadkracht om die effectief aan te pakken.

Minister, bent u het ermee eens dat de werking van het Vlaams Subsidieagentschap problematisch is? Waarom hebt u niet eerder gereageerd op de signalen van de Vlaamse adviescommissie uitzendarbeid over het functioneren van het Vlaamse Subsidieagentschap?

Hoe reageert u op het ontslag van de vakbonden uit de Vlaamse adviescommissie uitzendarbeid? Bent u het ermee eens dat de werking van het Vlaams Subsidieagentschap moet worden geëvalueerd, meer specifiek ten aanzien van de bescherming van de werkzoekenden en ten aanzien van de kwaliteitscontrole op de bedrijven die actief zijn op de uitzendmarkt? Hoe zal de werking van het Vlaams Subsidieagentschap en de erkenning van uitzendkantoren worden verzekerd, nu de adviesraad niet meer rechtsgeldig is samengesteld en derhalve ook geen adviezen meer kan afleveren?

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Minister, was u op de hoogte van de onenigheid in de schoot van de commissie? Hebt u de signalen waar de heer Watteeuw het over heeft, ontvangen? Ondertussen zijn de vakbonden daar weg. Bewaakt het Vlaams Subsidieagentschap voldoende de kwaliteit van de sector en kan het dat? Ik wil de oproep van de vakbonden om de gepaste maatregelen te nemen, onder de aandacht brengen. Welke acties gaat u daarbij ondernemen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: De werking ten aanzien van uitzendactiviteit van het Vlaams Subsidieagentschap is voor mij helemaal niet problematisch. Terwijl u grinnikt, mijnheer Watteeuw, zeg ik erbij dat een Vlaams agentschap eerst en vooral de wetgeving en reglementering moet toepassen. Uiteraard is de filosofie dat adviezen unaniem worden gevolgd, en dat bij gemengde adviezen het agentschap nakijkt wat het meest redelijk is om te volgen, de argumenten pro en contra leest en dan een oordeel velt.

Zelfs als een unaniem advies van vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers in tegenstrijd is met de Europese wetgeving of reglementering, ga ik ervan uit dat het agentschap dat niet kan volgen. De Europese reglementering primeert op een advies van werknemers- en werkgeversorganisaties. Als hierover anders wordt gedacht, dan moet u mij dat zeggen.

Mevrouw Turan, ik had geen enkel signaal gekregen. Er is geen enkele vraag geweest voor een overleg hierover door de vakbonden. Laten we eerlijk zijn, het gaat over drie dossiers in drie jaar tijd. Laten we die even overlopen. Mijnheer Watteeuw, u hebt het over twee dossiers, met een vraag van uitzendkantoren die uitzendactiviteiten in de bouwsector uitoefenen, waar het ging over de aparte juridische entiteit. In een eerste dossier was er een eenparig advies van werknemers- en werkgeversvertegenwoordigers. Daarin ging het uitdrukkelijk over een probleem, maar de Europese reglementering laat niet toe dat er een aparte vergunning is.

In een tweede dossier met eenzelfde problematiek hebben de werkgevers hun advies aangepast omdat ze de filosofie volgden dat Europa dat niet toeliet. De vakbonden bleven een negatief advies geven op het geheel. Het agentschap heeft in zijn beoordeling, en juridisch ondersteund, uiteraard de Europese regelgeving gevolgd.

Het derde dossier is een heel moeilijk en zwaar dossier. Het verbaast me dat men een advies gaf in die richting. Het gaat over een uitzendonderneming die voorwerp uitmaakte van de wet op de continuïteit van de onderneming, die door de rechtbank van koophandel een afbetalingsplan had gekregen voor achterstand van betalingen voor sociale zekerheid. Men zei erbij: trek hun vergunning maar in omdat ze achterstand hebben en een akkoord hebben met de rechtbank van koophandel.

Dat wil zeggen dat wij het faillissement gingen uitspreken, terwijl de rechtbank van koophandel nog geloofde in die onderneming en haar een afbetalingsplan ging geven. Met alle respect, ik vind dat het subsidieagentschap juist heeft geoordeeld en het advies van de vakbonden niet heeft gevolgd om de erkenning in te trekken, want dan had men de activiteiten moeten stopzetten. Dit valt onder de autonomie van het agentschap, maar ik volg dat voor 100 procent.

Dat zijn de drie gevallen. Aan u om te oordelen of dit zwaarwichtig genoeg is om zonder een gesprek of een afspraak of wat dan ook eruit te stappen. Ik kan u zeggen dat zowel de secretaris als de voorzitter van de erkenningscommissie uit de lucht viel toen dit gebeurde. Ik betreur dat ze dat hebben gedaan. Ik vind het nogal drastisch. Ik ben natuurlijk bereid om een gesprek aan te gaan. Maar ik kan u zeggen dat ik vandaag van de vakbonden nog geen aanvraag voor een gesprek hierover heb ontvangen.

De overheid moet de regelgeving toepassen. Dat is de basis, dat gaat boven de adviezen. En het gaat maar over één unaniem advies. Dat is wat eigenaardig in de vraagstelling en in wat de vakbonden naar voren brachten. Adviezen bestaan voor mij uit pro's en contra's. Als ze niet unaniem zijn, moet je afwegen wat het meest juist is. Zeggen dat het subsidieagentschap dan altijd automatisch het strengste moet volgen, is niet juist. Dat is toch de beoordeling. Dan moeten het geen adviezen zijn. Geef ze dan de bevoegdheid en dan zijn we er ook van af. Maar dat is niet de filosofie.

Moet het subsidieagentschap doorgelicht worden? Neen, volgens mij op dat vlak zeker niet. Zij vervullen de rol die ze wat mij betreft moeten spelen. Ik zie drie gevallen in drie jaar. En we zien om welke gevallen het gaat. Het zijn de drie gevallen die, voor alle duidelijkheid, door hen in een brief worden genoemd. Ik ben niet op de hoogte van andere gevallen.

Heeft het wegblijven een effect op de werking? Mijnheer Janssens, strikt genomen hebben we nu een juridisch vacuüm. Maar als dat hersteld zal zijn, kunnen wij, als er geen advies is binnen de voorziene termijn van zeventig dagen, beslissingen nemen: om in te trekken als het nodig is, of om om te zetten naar een kortere termijn, of wat dan ook.

Ik hoop dat ook de vakbond tot inkeer komt en we daarover een gesprek kunnen hebben. Maar ik ga het subsidieagentschap niet zeggen dat het advies van de vakbond moet primeren op de bestaande wetgeving. Als dat de vraag is, zijn we verkeerd bezig.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister, het gaat hier in eerste instantie over de manier waarop u omgaat met de adviesorganen. Het feit dat de vakbonden de adviescommissie verlaten en de manier waarop u daarop reageert, dat zegt vooral veel over de manier waarop u omgaat met adviesorganen. Nu zegt u onomwonden en heel duidelijk dat de vakbonden die uit de adviescommissie zijn gestapt, politieke spelletjes spelen. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Dat is wat ik van u hoor. U zegt dat u geen enkele reden hebt, dat het maar om drie adviezen gaat, dat het allemaal niet waar is. Dus is er maar één logisch gevolg: ze spelen spelletjes. Het is goed om weten dat u stelt dat de vakbonden politieke spelletjes spelen.

Minister Philippe Muyters: U zegt dat, ik niet. U leidt dat af.

De heer Filip Watteeuw: Waarom denkt u dan dat de vakbonden uit de adviescommissie zijn gestapt? *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Het gaat om uw bevoegdheid. Het is uw domein. Het is toch belangrijk voor u, als minister, dat uw adviescommissies goed werken. In het sociaal overleg in Vlaanderen gebeurt het absoluut weinig of niet dat vakbonden uit een adviescommissie stappen. Ik kan mij zoiets niet herinneren. U zou er, als minister, zicht op moeten hebben. Het is tekenend dat u daarnet zei dat ze u nog niet hebben gecontacteerd. Eigenlijk zou u, als minister, zelf de zaken in handen moeten nemen. Als u belang hecht aan het sociaal overleg, moet u dat doen.

U zegt dat het niet is omdat de adviezen verdeeld zijn dat u ze moet volgen. Ik zou graag van u eens weten hoeveel keer, bij een verdeeld advies, het standpunt van de vakbonden is gevolgd. U zegt terecht dat er bij een verdeeld advies moet worden gekozen tussen het pro en het contra. Hoeveel keer werd het advies van de vakbond gevolgd? Ik kan u het antwoord geven: nul keer.

Minister Philippe Muyters: Het is twee keer gebeurd. Ik heb de uitleg gegeven.

De heer Filip Watteeuw: Het zou toch al te belachelijk zijn dat de vakbonden daarvoor uit de adviescommissie stappen, wetende dat ze dan met betrekking tot de adviezen niets meer kunnen zeggen.

Wat betreft de aparte juridische structuur voor de activiteiten in de bouwsector: de Dienstenrichtlijn is niet van toepassing op de uitzendarbeid. Daarover zijn we het eens, veronderstel ik. Het algemene principe van het vrije verkeer van diensten moet natuurlijk nageleefd worden. Dat is terecht. Dat betekent echter niet dat er geen enkele voorwaarde kan worden opgelegd. Beperkingen kunnen wel degelijk, mits ze bepaalde specifieke en legitieme doeleinden dienen, zoals de bescherming van werknemers of werkzoekenden. De vereiste van een afzonderlijke juridische structuur dient wel degelijk dat doel. Gespecialiseerde uitzendkantoren die specifiek voor de bouwsector werken, kennen de specifieke reglementering, bijvoorbeeld met betrekking tot arbeidskaarten en vergunningen. Ze zouden die bijgevolg beter moeten naleven. Dat zou een betere bescherming opleveren. Bovendien heeft het Europees Hof van Justitie ook gesteld dat de sociale partners een zekere autonomie hebben en een beleidsruimte krijgen bij de uitvoering van het Europees recht. De cao van 8 december 2011 kan dus wel degelijk ten volle worden gerespecteerd.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Mijnheer Watteeuw, we zijn allemaal toe aan vakantie. Uw luistervaardigheid is echter heel diep gezakt, ongetwijfeld door het harde werk dat u de laatste maanden doet.

De heer Filip Watteeuw: Specialiseert u zich in zulke uitspraken?

De heer Matthias Diependaele: In uw geval wel, u bent daar een gemakkelijk slachtoffer voor.

Hoe u nu uit de woorden van de minister afleidt dat hij zou hebben gezegd dat de vakbonden een politiek spelletje spelen, begrijp ik helemaal niet. Als u dat inderdaad denkt, dat zou ik in uw plaats eens naar de vakbonden gaan. Indien ze inderdaad zonder een goede reden uit die adviescommissie zijn gestapt, dan zou dat volgens u belachelijk zijn. Dat zijn uw woorden. Ik stel voor dat u naar de vakbonden gaat en u hen vraagt wanneer zij op voorhand signalen zouden hebben gegeven aan de minister over het feit dat er een probleem is. Ze hebben daar ongetwijfeld mails van, misschien verkeerd gestuurd, want dat gebeurt naar het schijnt wel vaker. Ze moeten daar zeker nog iets van hebben. Na die persmededeling hebben de vakbonden ook gevraagd daarover te praten.

Ik wil het ook even hebben over de inhoud van die drie dossiers. De vakbonden kunnen wellicht, als zij een goede reden hebben, meer dossiers geven, maar blijkbaar zijn die er niet.

Mijnheer Watteeuw, het is uw goed recht om de minister te ondervragen. Daar steun ik u volledig in. Maar wanneer u de minister onomwonden verwijt dat hij de vakbonden verwijt politieke spelletjes te spelen, dan moet u op zijn minst het lef hebben om bij de vakbonden duidelijke informatie en documenten te vragen waarin staat wanneer zij een overleg met de minister hebben gevraagd, over welke dossiers het precies gaat en wanneer ze nog een overleg hebben gevraagd nadat ze al heel drastische beslissingen hadden genomen.

Minister, sociaal overleg houdt ons model in Vlaanderen, Nederland en West-Europa overeind. Het is de basis van onze welvaart. Daar ben ik heilig van overtuigd. Maar dat geldt enkel en alleen wanneer de partners in dat overleg, met name overheid, werkgevers en werknemers zich correct gedragen. En dat is de vraag die hier moet worden gesteld. Mijnheer Watteeuw, ik stel voor dat u de mening van de vakbonden over dit dossier vraagt.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: De heer Watteeuw maakt een karikatuur in de ene zin, de heer Diependaele maakt een karikatuur in de andere zin. Maar dat interesseert me eigenlijk niet. We hebben een probleem. Minister, ook al hebt u op voorhand geen signalen gekregen, toch

is dit perscommuniqué een duidelijk signaal. Ik ben een beetje verontwaardigd wanneer u zegt dat het over slechts drie dossiers gaat in drie jaar.

Het feit dat de vakbonden het op dat moment hebben over drie voorbeelden, betekent niet dat het om een limitatieve opsomming gaat. Het kan om een voorbeeldkundige vermelding gaan. De heer Diependaele zegt dat sociaal overleg de basis is van onze welvaart. Daar ben ik ook van overtuigd. Ik vermoed dat de drie vakbonden niet om een lichtzinnige reden uit het overleg zijn gestapt. Ik spreek me niet uit over de inhoud. Wanneer hier wordt gezegd dat het over drie dossiers gaat en dat de adviezen die werden gegeven en die niet zijn gevolgd, tegen de Europese richtlijnen zijn, dan maak ik me grote zorgen. Deze vakbonden zitten ook in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en vormen de basis van onze welvaart. Volgens mij is er op zijn minst sprake van een miscommunicatie.

Minister, hoewel u op voorhand geen signalen hebt gekregen en er opeens via een perscommuniqué een drastische maatregel werd aangekondigd waarbij de drie vakbonden tegelijkertijd uit de commissie stappen, stel ik voor dat u initiatief neemt en dat u zowel het subsidieagentschap als de vakbonden rond de tafel brengt. Het is belangrijk te weten wat nu precies de reden is voor die drastische beslissing. U zegt dat u geen signalen hebt gekregen. Ook het subsidieagentschap wast zijn handen in onschuld. Er moet toch iets aan de gang zijn. ACV, ACLVB en ABVV zijn niet zomaar kleine partners die uit een of ander overleg stappen. Los van de reden, is het raadzaam dat u zich daar als minister boven plaatst en alle partners bij elkaar roept om te horen wat er nu precies aan de hand is. Het reces komt eraan, u hebt tijd. Ik zeg niet dat u de structuren moet wijzigen of een doorlichting moet doen. Ik raad u aan na te gaan wat de oorzaak is en hoe we dit kunnen oplossen om opnieuw op een constructieve manier te kunnen samenwerken.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Turan, als de vakbonden dat willen, sta ik open voor een gesprek. Ik nodig hen echter niet uit als zij dat niet willen. Zij mogen nu ook de stap zetten zoals ze ook de stap uit de commissie hebben gezet. Ik sta open voor elk gesprek, met of zonder het agentschap.

Mijnheer Watteeuw, uw betoog was er zwaar over. Ik veronderstel dat u niet hebt gezegd dat mijn agentschap aan politieke spelletjes doet. Dat agentschap beslist autonoom in geval van verdeelde adviezen. Ik weet niet of u weet over hoeveel adviezen het gaat. Sinds 2011 zijn er zeventien geweest en over drie was er maar discussie. Over de rest is er geen discussie.

Ik lees u voor wat ik u al heb geantwoord – en het is goed dat het in het verslag komt, want u twijfelt eraan – : “Specifiek met betrekking tot de vraag naar een aparte rechtspersoon, stelde het Hof van Justitie in het verleden reeds dat de verplichting om een bepaalde rechtsvorm of juridische structuur te bezitten of de verplichting om slechts één activiteit uit te oefenen, belangrijke beperkingen zijn op het vrij verrichten van diensten”. Met alle respect, het Hof van Justitie heeft dit gezegd. Ik heb u dat geantwoord op een vraag van 6 juni 2012.

Er zijn dus weinig verdeelde adviezen. Ik sta helemaal open om het gesprek met de vakbonden te voeren. Ik blijf erbij dat het subsidieagentschap in eer en geweten zijn verrichtingen heeft gedaan. Ik sta er voor 100 procent achter. Ik ga mijn agentschap niet voor het hoofd stoten voor iets waar het geen schuld aan heeft.

Ik vind het nogal raar dat de vakbonden nu zeggen dat ik meer naar unanieme adviezen zou moeten luisteren. Neen, ze zeggen dat als er geen unaniem advies is, ik het subsidieagentschap zou moeten zeggen dat het naar de vakbonden moet luisteren. *(Opmerkingen van de heer Filip Watteeuw)*

Het staat zo in het perscommuniqué. Bij een verdeeld advies, maar ook bij een unaniem advies, heeft het agentschap altijd de plicht om na te gaan wat de wetgeving zegt. Een Hof van Justitie lijkt me een goede bron om te bepalen wat kan en wat niet.

De voorzitter: De heer Watteuw heeft het woord.

De heer Filip Watteuw: Minister, wat u zegt, staat niet in het perscommuniqué. Er staat: “Zolang het Vlaams subsidieagentschap zich niet engageert om ernstig om te gaan met de input van alle partners in de Vlaamse adviescommissie uitzendarbeid en met de adviezen van de Vlaamse adviescommissie uitzendarbeid, zullen ze niet meer deelnemen aan deze commissie”. Ze zeggen niet dat men alleen maar mag kiezen voor het advies of de mening van de vakbonden, maar dat men moet luisteren naar alle partners. Zij hebben nu het gevoel dat dat niet het geval is, dat het Vlaams Subsidieagentschap systematisch een andere mening is toegedaan en een ander oordeel heeft dan het standpunt van de vakbonden. Zij hebben de indruk dat ze geen echte input meer kunnen doen.

Los van deze discussie, gaat het erover dat sociaal overleg een traditie is in Vlaanderen en in België, zelfs meer dan een traditie. U hebt een probleem – terecht of onterecht –, en ik vind dat u als minister de zaken in handen moet nemen en ervoor moet zorgen dat die adviescommissie opnieuw kan gaan werken. Zij moeten niet naar u komen, maar u moet vanuit uw kabinet de zaken in handen nemen en zelf een initiatief nemen.

Motie

De voorzitter: Door de heer Filip Watteuw werd tot besluit van deze interpellatie een motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering uitspreken.

De interpellatie is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over servicepunten van de VDAB voor de social profit - 2138 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, minister, collega's, socialprofitorganisaties, in het bijzonder in de zorgsectoren, hebben al geruime tijd moeite om gekwalificeerd personeel te vinden en in de nodige vervangingen te voorzien. In de toekomst zullen deze problemen omwille van verschillende factoren alleen maar toenemen.

We vonden in Limburg een interessant proefproject waar de VDAB een infopunt voor zorgopleidingen heeft opgezet. Vier werkwinkels hebben daar nu een servicepunt waar werkzoekenden te weten komen hoe ze een carrière in de zorg kunnen opstarten. Men kijkt er buiten de platgetreden paden. Kortgeschoolden, alleenstaanden met kinderen, zijntreders, oudere werkzoekenden, allochtonen, deeltijds werkzoekenden, maar ook iedereen die in aanmerking denkt te komen voor een baan in de zorgsector, kan via de servicepunten toegeleid worden naar een zorgopleiding of naar een vacature. De servicepunten zullen in de toekomst ook een dienstverlening aanbieden aan de werkgevers.

In Limburg gaat 37 procent van de opleidingsuren die de VDAB organiseert naar de zorgsector. Voor Vlaanderen ligt dit gemiddelde op 30 procent. Dit heeft resultaat. De VDAB zag tussen 2008 en 2010 een sterke stijging van de zijinstromers die doorstromen naar een opleiding voor polyvalent verzorgende. Er is een stijging van bijna 50 procent: van 1069 in 2008 naar 1506 in 2010. Ook de opleidingen voor zorgkundige zitten in de lift: in 2008 waren er 632 werkzoekenden die een opleiding tot zorgkundige volgden, in 2010 waren dit er al 976.

Dat zijn toch wel belangrijke cijfers. Ze tonen aan dat, als je gericht inspanningen doet en als je creatief omspringt met die inspanningen, er toch wel resultaat kan worden geboekt dat

mogelijk dienstig kan zijn buiten Limburg. Ik ga ervan uit dat, wat werkt in Limburg, ook wel buiten Limburg kan werken. De problematiek is in ieder geval gelijkaardig in de rest van Vlaanderen.

Minister, hoe evalueert u het proefproject rond de infopunten voor zorgopleidingen? Aangezien de VDAB het voortzet, ga ik ervan uit dat het goed wordt geëvalueerd.

Overweegt u om het proefproject in Limburg buiten Limburg ingang te laten vinden en bijvoorbeeld ook servicepunten op te richten in de andere provincies? Zo ja, welke timing stelt u voorop?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Ik wilde een gelijkaardige schriftelijke vraag indienen. Ik was echter van plan die vraag te richten aan minister Vandeuren. Ik dacht namelijk dat voornamelijk hij achter dat project zat. Toen ik de vraag om uitleg van de heer Van Malderen zag, heb ik beslist om mijn schriftelijke vraag niet in te dienen en te wachten op uw antwoord vandaag. Ik sluit me in elk geval aan bij de vragen van de heer Van Malderen.

Minister, hoe evalueert u dat project met de servicepunten die in een aantal werkwinkels in Limburg werden opgezet? Hebben die volgens u een bevredigend resultaat geboekt? Bent u van oordeel dat die dan het best naar andere provincies dan Limburg worden uitgebreid?

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Ik moet denken aan een bespreking die we vorige week met de zorgambassadeur hebben gevoerd in de commissie Welzijn. De minister van Welzijn heeft een zorgambassadeur aangesteld om onze verschillende beroepen en mogelijkheden in de zorgsector, gaande van verplegers tot dokters, kinesisten of ziekenhuisapothekers wat meer aantrekkelijk en sexy te maken.

Als de VDAB dergelijke opleidingsuren organiseert, doet hij dat dan samen met onze zorgambassadeur of heeft hij daar minstens links mee om dat communicatief op een positieve manier in beeld te brengen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Turan, volgens mij heeft die zorgambassadeur een andere bedoeling en filosofie.

Het is onze bedoeling om mensen die werkloos zijn op een of andere manier naar de zorgsector te krijgen. Het gaat dus om iets anders. Er is uiteraard wel overleg. Minister Vandeuren is op de hoogte van onze bezigheden. Hij is ook vragende partij om hierop verder te gaan.

Er zijn inderdaad vier Limburgse werkwinkels met een servicepunt zorg. De evaluatie, gestart in 2009, leerde dat een betere omkadering en een meer toegankelijke ligging het groeipotentieel nog zouden bevorderen. Daarom werden de infopunten verankerd in de werkwinkels.

Ook werd de dienstverlening die de servicepunten aanbieden, verruimd: we verstrekken gedetailleerde informatie over de beroepen in de zorg, organiseren ondertussen ook screenings, bieden assistentie aan de werkgevers bij grote aanwervingen enzovoort. Er is met andere woorden een bredere waaier van diensten die betrekking hebben op de instroom, doorstroom en retentie van medewerkers in de zorgsector.

Mijnheer Van Malderen, de eerste resultaten wijzen erop dat die aangepaste formule een positief effect heeft op de instroom naar opleidingen. Ook de dienstverlening aan de werkgevers in de zorgsector verloopt duidelijk meer gestroomlijnd.

Aangezien de zorgsector ruimer is dan Limburg en we ook in de rest van Vlaanderen geconfronteerd worden met de problematiek, heeft de VDAB de principebeslissing genomen

om in de andere provincies gelijkaardige initiatieven op te starten. Eerst was er de werking, dan een evaluatie en nadien een aangepaste werking. Op dit moment wordt die aangepaste werking geëvalueerd. Daardoor zullen we het aanbod kunnen verbeteren. Dat aanbod zullen we tegen het einde van het jaar uitrollen over de andere provincies. Dat lijkt me een positief gegeven, dat ingaat op jullie verwachtingen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Het is op zich goed nieuws. Uit de gegevens die ik zelf gevonden had, leek het mij wel een positief project. De cijfers leken mij alleszins goed.

Minister, u zegt dat het naar het einde van het jaar zou worden uitgerold. Hoe ziet u dat dan praktisch? Ik veronderstel dat u een akkoord moet hebben met de verschillende werkwinkels. Worden zij bevestigd? Hebben zij inspraak? Of gaat dit eenzijdig – dit bedoel ik niet negatief – uit van de VDAB? In Limburg werkt men met werkwinkels.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: De werkwinkels zijn ook een onderdeel van de VDAB. De werking met de werkwinkels wordt voortgezet. Dat was het resultaat van de eerste evaluatie. We gaan onderzoeken wat we nog kunnen doen.

We zijn gestart met de werking. Na een eerste evaluatie werd de werking aangepast. Nu gaan we een tweede evaluatie houden. Bovendien is de principebeslissing genomen om het verder uit te rollen. Dat zal gebeuren met werkwinkels.

Ik sta 100 procent achter de principebeslissing van de VDAB. De praktische uitwerking is aan de VDAB. Het zal opnieuw met werkwinkels gebeuren. Dat is niet eenzijdig. Als een werkwinkel zegt dat er in de buurt nooit vragen zijn over zorg, moeten we dat daar niet realiseren. Ik ga ervan uit dat de VDAB dat op een verstandige manier zal aanpakken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de verplichte vacaturemelding aan de publieke diensten voor arbeidsbemiddeling - 2147 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Voorzitter, minister, collega's, in De Tijd van 20 juni 2012 konden we lezen dat Brussels minister voor Werk Benoît Cerexhe voor bedrijven en administraties een verplichte vacaturemelding wil aan de publieke diensten voor arbeidsbemiddeling, meer bepaald de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB), de Waalse Service Public Wallon de l'Emploi et de la Formation Professionnelle (Forem) en de Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling (Actiris).

Volgens mij bestaat die verplichting echter al. Het koninklijk besluit (KB) van 5 december 1969 stipuleert immers een verplichte vacaturemelding van toepassing op ondernemingen die tijdens het voorbije kalenderjaar gemiddeld ten minste twintig werknemers hebben tewerkgesteld. Een besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 1988 nam die verplichting over, maar werd opgeheven in 2009. Toch verklaarde de VDAB volgens het persartikel dat het KB nog altijd geldig is. Op de website staat inderdaad te lezen dat dit een "wettelijke verplichting" is.

Strikt genomen is er niet voorzien in sancties en riskeert de werkgever die deze melding niet doet geen enkele sanctie. Er wordt door de VDAB of de inspectie ook niet gecontroleerd op die verplichting. Brussel en Wallonië lijken echter wel gewonnen voor het idee om de naleving van die verplichting in de toekomst wat dwingender te maken.

Op de website van de ondernemingsdatabank staat vandaag het volgende: “Als u wel consequent uw vacatures meldt zoals de wet voorschrijft, zal de VDAB dat echter zeker appreciëren.” Ze spreken een appreciatie uit, kwestie van duidelijke wetgeving kan dat tellen: “In de ene regio is men natuurlijk al wat gevoeliger dan in de andere, maar in het algemeen zal het wellicht een positief effect hebben. U kunt er maar goed bij varen als u op zoek bent naar iemand voor een individuele beroepsopleiding (IBO) of naar een gratis stagiair.” Ja, ik vind het zelf ook wel grappig. Onze structuren zijn niet eenvoudig. Als je verschillende websites raadpleegt over eenzelfde materie, merk je hoe die elkaar soms tegenspreken. In ieder geval formuleert de ondernemingsdatabank het positief. Het wordt geapprecieerd en het zal positief uitkomen indien u een stagiair zoekt.

Minister, is het, gezien de onduidelijkheid die is gecreëerd door Brussels minister van Werk Benoît Cerexhe, al dan niet juridisch verplicht? Als u mij daar een duidelijk antwoord op kunt geven, kan ik het misschien op een correcte manier weergeven op mijn website en u op de uwe. Zo ja, bent u er voorstander van om, zoals uw collega's uit Brussel en Wallonië, die juridische verplichting ook hard te maken? Waarom wel, waarom niet? Ik spreek mij niet uit in de ene, noch in de andere zin. Ik zou enkel graag uw mening kennen.

Is er sprake van al dan niet meer goodwill bij de VDAB in zijn samenwerking met werkgevers afhankelijk van het al dan niet consequent melden van vacatures door de werkgevers? Hoe wordt de appreciatie geuit? Hebt u er enig idee van hoeveel procent van de vacatures op die manier onder de radar van de VDAB blijven? Heeft de niet-melding, naast op het kwantitatieve aanbod, ook een invloed op de aard van het aanbod van de VDAB?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Turan, het koninklijk besluit van 5 december 1969 is nog altijd geldig. De juridische verplichting voor de bedrijven om de vacatures te melden bestaat dus. Ik spreek me niet uit over Brussel en Wallonië, maar ik ben er geen voorstander van om dat te controleren of te sanctioneren. Daarvoor heb ik eigenlijk veel redenen, waarvan ik er enkele geef.

Ik ga ervan uit dat je in een win-winsituatie moet zitten: de VDAB moet erbij winnen om bij zo veel mogelijk vacatures te kunnen helpen, maar ook de bedrijven moeten zo worden geholpen dat ze spontaan naar de VDAB gaan. Dat gebeurt overigens vaak. Wij gaan voor een coöperatief samenwerkingsmodel, dat maakt dat bedrijven worden aangemoedigd om vacatures te melden.

Ik geef enkele praktische voorbeelden. Beeld u eens in wat het zou betekenen. Het merendeel van de aanwervingen gebeurt via spontane sollicitaties. Een werkgever krijgt een brief van een goede kandidaat en werft die aan. Dat zou verkeerd zijn, want er moest eerst een vacature worden gemeld bij de VDAB. Dat bedrijf zou dan een sanctionering krijgen. Dat lijkt me niet echt fantastisch.

Een tweede grote bron van aanwervingen is dat er een soort vacature wordt bekendgemaakt in het bedrijf. Als een werknemer iemand kent die in aanmerking komt, kan die zich aanbieden. Dat zou ook niet meer mogen.

Een derde voorbeeld komt uit de interimsector. Interimkrachten kun je inschakelen bij bijkomend onverwacht werk. Stel dat dat bijkomend werk zich voortzet en het bedrijf houdt die interimkracht: dat zou ook niet mogen.

Praktisch, qua controle en sancties, vind ik het niet de juiste filosofie. Ik zeg dus: nee, dank u wel. Ik wil dat niet doen. Ik wil wel blijven aanmoedigen. Dat vind ik juist.

U vraagt of de VDAB een voordeel geeft aan de bedrijven die coöperatief meewerken. Natuurlijk niet: elk bedrijf wordt op dezelfde manier behandeld. Maar een bedrijf dat zo verstandig is om zijn vacature kenbaar te maken, krijgt te horen of een werknemer in aanmerking komt voor een individuele beroepsopleiding, een curatieve individuele

beroepsopleiding (C-IBO), een gespecialiseerde individuele beroepsopleiding (GIBO), een 50-pluspremie, een Vlaamse ondersteuningspremie (VOP) of weet ik veel wat. Dan heb je de consultant in huis. Dat is een enorm voordeel dat de VDAB biedt. Die win-winsituatie kan worden gerealiseerd.

U vraagt hoeveel er wel en niet worden aangegeven. Ik heb al gezegd dat het niet altijd duidelijk is wanneer je van een vacature spreekt. Wat als een interimkracht wordt aangenomen of iemand die spontaan solliciteert? Hoe tellen we dat? De VDAB heeft daarbij samenwerkingsafspraken met Stepstone en interimbureaus, waardoor vacatures automatisch in de databanken worden uitgewisseld. Dat kan soms dubbeltellingen geven. Er is samenwerking en coördinatie. Maar door het bekendmaken van vacatures op verschillende plaatsen, heb je geen statistieken die dat mogelijk maken.

Ik heb al gezegd dat een bedrijf bij de VDAB extra dienstverlening kan krijgen. Dat gaat van communicatie tot gespecialiseerde dienstverlening. De VDAB kan helpen bij het aanduiden van competenties en talenten. Zeker in de toekomst moet die win-winsituatie voor elk bedrijf duidelijk worden. Zonder dwang, sancties of controles – want ik wil de mensen ook op een betere manier inzetten – maar vanuit een win-winsituatie, wil ik zorgen dat de VDAB zo veel mogelijk vacatures in zijn databank krijgt van werkgevers.

Mevrouw Güler Turan: Dank u wel, minister, voor uw antwoord. Ik kan u daarin volgen. We hebben vorige week uw rapporten gezien: onze inspecteurs geven voldoende andere ernstige aanwijzingen om te controleren en te inspecteren. Dat inspecteren zal op het eerste gezicht geen win-winsituaties creëren. U mag op dit punt gerust afwijken van uw andere collega's.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over een nieuwe beleidsvisie op het EAD-beleid - 2167 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ongeveer twee weken geleden stond de commissie diversiteit van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) stil bij tien jaar beleid ter bevordering van evenredige arbeidsdeelname en diversiteit (EAD). Deze commissie buigt zich over de evenredige vertegenwoordiging van kansengroepen in het sociaal-economische leven. Samen met het Gebruikersoverleg Handicap en Arbeid en het Minderhedenforum formuleren de sociale partners binnen de SERV adviezen over de bevordering van evenredige arbeidsdeelname.

Ter gelegenheid van de tiende verjaardag brachten de leden een aantal ideeën naar voren voor een vernieuwd EAD-beleid. De huidige SERV-voorzitter Karel Van Eetvelt heeft in naam van de SERV-partners, het Gebruikersoverleg en het Minderhedenforum een drietal prioriteiten naar voren geschoven. De focus moet liggen op drie prioritaire kansengroepen: allochtonen, personen met een arbeidshandicap en vijftigplussers. Hierbinnen moet men prioritaire subgroepen aflijnen, zoals nieuwkomers, hooggeschoolde allochtonen en/of langdurig zieken. Daarbij moet evenredige arbeidsdeelname als prioritair doel naar voren worden geschoven. Wat verder opviel, was de oproep om concrete instroomdoelstellingen in de diversiteitsplannen op te nemen en om na te gaan in welke mate resultaatsfinanciering een meerwaarde zou kunnen betekenen voor het instrumentarium.

Minister, in uw beleidsplannen hebt u al aangekondigd dat u de diversiteitsplannen dit jaar grondig wilt bijsturen. De SERV erkende het belang van de ambitie om te gaan naar een

breder en competentiegericht loopbaanbeleid, zowel in bedrijven als in organisaties, maar benadrukte dat evenredige arbeidsdeelname prioritair moet blijven.

Hoe reageert u als minister van Werk op de ideeën die de SERV met betrekking tot een vernieuwd EAD-beleid naar voren schuift? Op welke manier kunnen de SERV-oproep om te focussen op enkele doelgroepen en uw ambitie om een breder competentiegericht loopbaanbeleid te ontwikkelen met elkaar stroken? Gaat u mee in de gedachte van het focussen op enkele prioritaire doelgroepen? Zullen in de toekomstige diversiteitsplannen concrete instroomdoelstellingen worden opgenomen? Hoe staat u tegenover de oproep om mogelijke resultaatsfinanciering als instrument te onderzoeken? Welke concrete timing hanteert u met betrekking tot het opzetten en uitrollen van het vernieuwde EAD-beleid? Wat zijn in uw ogen de opeenvolgende stappen?

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Voorzitter, minister, collega's, de heer Van den Heuvel vermeldde al even het Minderhedenforum, dat op 8 mei 2012 een uitgebreid advies formuleerde. Enkele suggesties vind ik terug in de vraag. Het Minderhedenforum suggereert ook om meer te werken aan handhaving.

Dit aspect van het AED-beleid, het tegengaan van discriminatie, is veel minder ver gevorderd dan het positieve stimuleringsbeleid. Een beleid dat positief probeert te stimuleren, faalt als discriminatie op de een of andere manier onbestraft blijft, zegt het Minderhedenforum. Er zijn wel veel meldpunten opgericht, maar daar blijft het bij.

Minister, wat is uw houding over het advies van het Minderhedenforum? Hoe gaat u dat evalueren? Hoe evalueert u de toepassing van het luik van het EAD-decreet over handhaving?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Mahassine, we hebben het in deze commissie al vaak over handhaving gehad. We mogen één ding niet vergeten, dat wil ik tot vervelens toe herhalen: ik kan alleen discriminatie van de uitzendsector behandelen. Uit het verslag van de inspectie dat we hier twee weken geleden hebben besproken, wordt duidelijk dat ik verder inzet op die handhaving. Ik wil graag van alle aanwezigen hier horen hoe we die handhaving kunnen versterken, niet in aantal, maar door te turven en langs te gaan. Wat kunnen we praktisch doen? De databank nakijken, zien of er indicaties zijn. Daarvoor hebben we nu de quick scan. Bij elke controle van een uitzendkantoor gebeurt nu een EAD-meting. We doen dus alles.

Mag ik een mystery calling doen? Het antwoord is nee. Mag ik een mystery shopping doen? Het antwoord is nee. De vraag is: zou ik dat willen? We mogen niet vergeten dat het uitlokken van een overtreding – want dat is mystery calling en mystery shopping – in het Belgisch recht alleen mag worden gedaan voor zware criminelen. Gaan we de uitzendsector bij de zware criminelen indelen? Ik wil het scherp stellen.

De heer Chokri Mahassine: Het gaat over tien jaar EAD-beleid. Het is veel algemener dat dit.

Minister Philippe Muyters: Ik richt me niet tot u, mijnheer Mahassine, maar de laatste dagen krijg ik van alle kanten reacties in de kranten dat ik nu eindelijk moet ingrijpen, dat ik een tandje moet bijsteken. Zeg me hoe, zeg me waar, dan wil ik dat meteen doen. Ik probeer meer te doen, ik probeer een quick scan in te voeren, en ik sta open voor elke bijkomende suggestie. De handhaving die ik kan doen, probeer ik maximaal te doen.

Mijnheer Van den Heuvel, de eerste keer hebben we een discussie gehad over een eerste advies. Toen zei ik dat ik dat niet deed omdat het een administratieve last was en omdat niemand er beter van zou worden. Nu hebben we dit advies gekregen en ik ben blij omdat het meegaat in de filosofie van de loopbaanvisie die we hier de afgelopen drie jaar hebben ontwikkeld. Dat is de goede richting. Ik wil dat ook meenemen naar het overleg dat we over de diversiteitsplannen voeren en dat ik na het reces zal voortzetten. Het doel van die

aanpassingen is nog altijd te streven naar evenredige participatie en via een geïntegreerd competentiebeleid naar een nieuwe loopbaanvisie.

Voor mij telt elk talent. U kent mijn verhaal over de allochtoon, de 50-plusser. Ik moet dat niet doen, maar ik wil graag erkennen dat categoriale acties nuttig kunnen zijn, dat bepaalde categorieën – ik denk aan Nederlands tweede taal, specifieke vormen van werkplekklere zoals gespecialiseerde individuele beroepsopleiding (GIBO) voor arbeidsgehandicapten – zinvol blijven. Daar zal ik blijven op inzetten in combinatie met die individuele aanpak, het maatwerk dat we aanbieden.

Ik wil nog een misverstand wegwerken. Het uitwerken van diversiteitsplannen, of in de toekomst loopbaanplannen met accent op diversiteit wat mij betreft, werkt vandaag al met concrete doelstellingen inzake instroom, opleiding, doorstroom en retentie. De doelstellingen zijn bijna altijd overschreden. Ik geef twee voorbeelden. Het resultaat voor allochtonen is 35 procentpunten hoger dan wat het streefdoel is. Ook voor de oudere werknemers is de verwachting 16 procentpunt hoger. Alleen voor de personen met een handicap zijn de resultaten slechter.

Op 18 juni heb ik opnieuw bevestigd dat werken met zelfgekozen streefcijfers ook in de vernieuwde aanpak behouden blijft. Dat moeten we doen. Ik twijfel of ik er meteen ondersteuning aan koppel. Voor mij is het essentieel om mentaal een richting te geven. Soms zijn er elementen die buiten de wil om mee kunnen spelen, maar ik ben het ermee eens dat ze erin staan, dat ze worden bekeken en verklaard als ze niet worden gehaald.

Vandaag zijn we bezig met de protocollen van de structurele projecten, zowel van de werkgevers, de werknemers als het Minderhedenforum, te finaliseren. Ik voorzie afrondende gesprekken daarover voor het reces, waarbij we afspraken zullen maken over de timing over het opstellen van de jaaractieplannen van 2013. Tijdens de zomermaanden worden de aanpassingen aan de diversiteitsplannen voorbereid, evenals de convenants met de sociaal-economische raad van de regio (SERR) en het regionaal sociaal-economisch overlegcomité (RESOC), want ook die wil ik voortzetten, maar in eenzelfde filosofie. Daarover zal het overleg in september starten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de uitvoering van het loopbaanakkoord - 2168 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Begin dit jaar is het loopbaanakkoord afgesloten. We zijn nu enkele maanden verder en we hebben er een interessante gedachtewisseling over gehad in de lente. Nu wil ik vragen naar een stand van zaken.

In het loopbaanakkoord wordt voorgesteld om de impact van de vernieuwde tewerkstellingspremie 50+ en de uitbreiding van de systematische aanpak te evalueren op basis van diverse parameters. Het akkoord stelt ook dat de sociale partners jaarlijks een objectief met betrekking tot werkzaamheid zullen bepalen op basis van een voorstel van de VDAB en het steunpunt. Het steunpunt presenteerde twee weken geleden haar voorbereidende oefening. Die bevatte onder meer een groeipad 2020, dat de Vlaamse overheid dient te halen om de geformuleerde werkzaamheidsdoelstellingen tegen 2020 te halen. Dit groeipad werd echter nog niet politiek bevestigd.

Naast het verhogen van de werkzaamheid van de 50-plussers, is ook het voorkomen van ongekwalificeerde uitstroom een prioriteit binnen het loopbaanakkoord. In het loopbaanakkoord

wordt onder andere de ambitie naar voren geschoven om via werkervaringsprojecten ongekwalificeerde uitstroom te remediëren. Aangezien de VDAB na de zomer met een grote instroom van schoolverlaters wordt geconfronteerd, zou het interessant zijn te weten wanneer dit nieuwe instrument operationeel kan zijn.

Verder is er natuurlijk ook het door de federale minister van Werk, mevrouw De Coninck, gelanceerde voorstel met betrekking tot de stages voor jongeren in wachtuitkering, dat duidelijke overlappen vertoont met de ideeën rond werkervaring in het Vlaamse loopbaanakkoord, waarover we in de plenaire vergadering van twee weken geleden een gedachtewisseling hadden.

Tot slot lezen we in het loopbaanakkoord dat de minister van Onderwijs samen met de sociale partners in overleg zal gaan met bijkomende afspraken over het voorkomen van ongekwalificeerde uitstroom. Hierbij zouden zaken aan bod komen die erg interessant zijn vanuit het beleidsdomein Werk, zoals de arbeidsmarkttoets voor opleidingen en studiekeuzebegeleiding.

Vormt het ‘groeipad 2020’, dat het steunpunt Werk en Sociale Economie (WSE) op 22 juni 2012 presenteerde, vanaf heden de toetssteen waaraan wij het beleid ten aanzien van de 50-plussers, versterkt in het kader van het loopbaanakkoord, mogen toetsen? Heeft uw minister van Onderwijs Smet al overlegd met de sociale partners en de onderwijsverstrekkers over het voorkomen van ongekwalificeerde uitstroom? In welke mate wordt u als minister van Werk bij dit overleg betrokken? Welke concrete timing schuift u naar voren met betrekking tot de bijkomend op te zetten werkervaringsprojecten? Hoe staat u tegenover het initiatief van de federale minister van Werk? Maar op die vraag hebt u eigenlijk al vorige week geantwoord.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: We hebben het loopbaanakkoord, dat in februari 2012 werd afgesloten, al eens besproken in de plenaire vergadering. Nu zijn we een aantal maanden verder. Het was de bedoeling dat het loopbaanakkoord zou aansluiten bij het Pact 2020, zodat we heel wat meer mensen aan het werk zouden krijgen. Er wordt een behoorlijk budget aan gekoppeld: 25 miljoen euro op jaarbasis vanaf 2013. Dit mikte voornamelijk op twee kwetsbare groepen op de Vlaamse arbeidsmarkt: jongeren en 50-plussers.

Over die jongeren heb ik enkele concrete vragen. Het loopbaanakkoord had de ambitie om 1500 jongeren een individuele beroepsopleiding (IBO) te laten volgen, of stages of een andere vorm van werkplekleren. Er zouden ook duizend jongeren in een werkervaringsproject worden gestopt. De VDAB wou ook heel wat jongeren in tijdelijke jobs aan een duurzame job helpen door middel van de zogenaamde duurzaamheidstrajecten. Deze drie maatregelen moesten de ongekwalificeerde uitstroom tegengaan.

U hebt dit niet kunnen voorbereiden. Ik verwacht van u dan ook geen precieze cijfers, maar misschien kunt u wel toelichten of deze projecten aanslaan bij de jongeren en of er voldoende vraag naar is. Raken die plaatsen ingevuld?

Bij het afsluiten van het loopbaanakkoord deed men nogal euforisch over de samenwerking met en tussen de sociale partners. Dat is volgens mij terecht, omdat de sociale partners en de Vlaamse Regering een goed akkoord hebben afgesloten. Worden de sociale partners bij de verdere concretisering van de in het loopbaanakkoord opgenomen acties betrokken? Zo ja, op welke manier?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van den Heuvel, de groei naar het vastgelegde Pact 2020 was effectief per jaar 1 procent van de werkzaamheidsgraad van de 50-plussers verbeteren. Het loopbaanakkoord zal die inspanning nog versterken. We hebben nu de studie van het steunpunt. U vraagt of we het daaraan mogen afwegen. Neen. Dat zal de input zijn. In het loopbaanakkoord staat één zinnetje daarover, namelijk dat we jaarlijks een doelstelling

zullen vastleggen. Wij hebben aan het steunpunt input gevraagd. Zij hebben die input gegeven. Nu komen de sociale partners samen met de Vlaamse Regering en zeggen ze welke doelstelling ze voor volgend jaar uitzetten, op basis van wat ze weten dat we zullen doen en van de ervaring die ze hebben, en op basis van wat het steunpunt naar voren brengt.

Op 6 juni 2012 heeft de minister van Onderwijs contact gehad met het bestuur van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor). Mijn kabinet was daarbij aanwezig. Dat overleg zal zeker nog worden vervolgd. Het initiatief kwam daar van de minister van Onderwijs. Ik stel voor dat dit door hem in detail wordt besproken. Wij volgen het mee op. Wij zijn daarbij betrokken.

In het loopbaanakkoord dat wij hebben afgesloten met de sociale partners hebben wij gekozen voor werkinlevingsprojecten. We zullen wie ongekwalificeerd uitstroomt werkinleving aanbieden. We zouden het ook een stage kunnen noemen, maar we noemen het nu werkinlevingsprojecten. De aantallen die u noemt, hebben betrekking op de oproep. U weet dat er voor een openbare oproep enkele maanden nodig zijn. Het start op 1 januari 2013. Zo kan iemand die nu afstudeert daar binnen zes maanden in stappen. We zitten nog altijd op die timing.

We zullen in 2014 17.000 IBO's hebben. Dat is ook een vorm van stage, maar dan een die kan voor zowel jongeren als ouderen. Wij hebben de gespecialiseerde individuele beroepsopleidingen (GIBO) voor gehandicapten en de curatieve individuele beroepsopleidingen (C-IBO) voor de langdurig werklozen. Maar ze hebben allemaal dezelfde filosofie: de werknemer krijgt de werkloosheidsuitkeringen en de werkgever betaalt het verschil met de wedde die hij normaal geeft. In de C-IBO voor een deel niet. De begeleiding bij GIBO en C-IBO is sterker. Maar, mijnheer Van den Heuvel, wij hebben daar een filosofie die in de totaliteit aansluit.

Mijnheer Janssens, wij hebben nu nog de werkateliers. Die hebben ongeveer dezelfde filosofie: ze zijn voor wie jong en werkloos is en de laatste tijd geen werkervaring meer heeft gehad. In de Mijnstreek, Antwerpen en Gent lopen ze tot november-december 2012. Daarna moeten we daar met een nieuw project komen. Budgettair hebben we een klein bedrag als overgang naar 2013. Ten aanzien van de sectoren werd het addendum bij het convenant afgesloten. De nieuwe convenanten worden nu besproken. Het is de bedoeling dat we in 2013 op kruissnelheid zitten. Dan kunnen we die 25 miljoen euro besteden. Alles wordt in voorbereiding gebracht. Een aantal zaken lopen al. Op 1 januari 2013 begint de aangepaste 50-pluspremie voor ouderen. Dat wordt nu voorbereid. De activering van wie werkloos wordt tot 58 jaar – en niet meer tot 55 jaar – loopt vanaf 1 juni 2012, zoals voorzien was. De werkervaring staat in de steigers.

Er is overleg met de sociale partners. Op ons eerste voorstel van werkinlevingsprojecten hebben ze nog enkele opmerkingen. We zullen die projecten nog wat bijschaven. De afspraken over de uitbreiding naar IBO, GIBO en C-IBO lopen ook. Vandaag heb ik geen enkele indicatie dat we voor een van de maatregelen niet op het voorziene schema zitten.

De heer Koen Van den Heuvel: Minister, dank u voor uw antwoord. Als ik het goed heb begrepen, kaatst u even de bal terug naar de sociale partners om het groeipad te 'finetunen'. Ik hoop dat dit ambitieus genoeg is. Over het overleg met de minister van Onderwijs over de ongekwalificeerde uitstroom zal ik bij hem zelf, wellicht na het reces, een nieuwe vraag stellen.

Minister Philippe Muyters: Ik heb nog niet geantwoord op uw vraag over federaal minister De Coninck. Ik heb al in mijn antwoord op de actuele vraag gezegd dat de filosofie goed is. Ik ben in principe niet tegen het idee van stageplaatsen. Het is duidelijk dat we met de bestaande maatregelen, die goed aangeschreven zijn, werkervaringsplaatsen en de huidige werkateliers enerzijds en anderzijds de drie verschillende IBO's, de stageplaatsen niet doorkruisen. Ik heb begrepen dat minister De Coninck daartoe bereid is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de controle op het gebruik van ecologiepremies - 1946 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Minister-president, voor de inleiding van mijn vraag om uitleg verwijs ik naar de schriftelijke versie ervan. Daarin omschrijf ik de ecologiepremie, hoe ze nu werkt en hoe ze in het verleden werkte.

De essentie van mijn vraagstelling gaat over de controle. In uw antwoord op mijn schriftelijke vraag lezen we dat de controle door het Agentschap Ondernemen enkel plaatsvond bij de uitbetaling van de saldoshijf of als de saldoshijf niet tijdig werd aangevraagd. Naar aanleiding van een vermoede fraude ten belope van maar liefst 4.066.560 euro besliste u om, naast de ad-hoccontrole door de Afdeling Inspectie Economie, een verstrengde controle in te voeren bij de besluitvorming door de Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid en de uitbetaling van de eerste schijf.

Teneinde de verspilling van fondsen door gevallen van fraude uit te sluiten, is het essentieel te voorkomen dat er uitbetalingen gebeuren aan ondoelmatige of ronduit vervalste projecten. Ad-hoccontroles kunnen weliswaar leiden tot het vaststellen van gevallen van fraude, maar de kans dat de subsidiebedragen kunnen worden gerecupereerd, is zeer klein. Het vermijden van georganiseerde fraude staat of valt dus met de kwaliteit van die nieuwe vorm van controle door de Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid.

Het percentage projecten dat gecontroleerd werd in het oude ecologiepremiestelsel bedroeg 100 procent. Ik lees in uw antwoord op mijn schriftelijke vraag dat de controle bij het nieuwe systeem, de ecologiepremie Call en Plus, werd aangepast omdat 100 procent controle weinig zinvol was voor de kosten en baten. Voortaan werd de kans op controle bepaald door middel van een risicoanalyse. U antwoordde verder dat het uw uiteindelijke bedoeling is om 65 tot 70 procent van de dossiers te controleren. In 2011 werd er voor meer dan 12.000.000 euro aan nieuwe dossiers goedgekeurd. Het bedrag aan mogelijke fraude bedraagt volgens de ramingen van het Agentschap Ondernemen 4.066.560 euro. Het is weliswaar onmogelijk om op basis van de gegeven cijfers een rechtstreekse vergelijking te maken, maar in verhouding is dit cijfer toch wel erg choquerend.

Minister-president, uit uw antwoord blijkt dat het departement de geleden schade op meer dan 4 miljoen euro schat. Zijn deze belastingmiddelen verloren gegaan? Kunnen die nog worden gerecupereerd?

Welke maatregelen nam u om fraude binnen dit premiestelsel te voorkomen, naast het invoeren van extra controles? Acht u het premiestelsel nu voldoende beveiligd tegen fraude?

Verschillende subsidieregelingen kwamen de voorbije jaren onder vuur te liggen door hun vatbaarheid voor frauduleus gebruik. Lijkt het u opportuun om bij de invoering van een premie of een ander subsidiestelsel een weerbaarheidstest voor fraude toe te passen?

Acht u het wenselijk om, gezien de grootte van het geconstateerde misbruik, het nagestreefde controlepercentage van 65 tot 70 procent naar boven te corrigeren?

De verhoudingen tussen mogelijke fraude en uitgegeven ondersteuning zijn toch wel erg hoog.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: In mijn antwoord op uw schriftelijke vraag heb ik al wat duiding gegeven. Het mogelijke fraudebedrag van 4 miljoen euro is niet gelijk aan de geleden schade. Daar moet met enige nuance over worden gesproken.

U schept bovendien het beeld dat die 4 miljoen euro aan mogelijke fraude zich verhoudt tot de 12 miljoen euro subsidies die in 2011 werden goedgekeurd. Dat is een vertekend beeld. De 4 miljoen euro verhoudt zich ten opzichte van 352 miljoen euro die in de ecologiepremie Call werd goedgekeurd.

Die 4 miljoen euro mogelijke fraude blijft natuurlijk nog altijd een niet-onbelangrijk bedrag. Het gerechtelijk onderzoek is nog niet afgesloten en er is dus nog geen inzage geweest in de gerechtelijke stukken. De kans is wel reëel dat een substantieel deel van de 4 miljoen euro zal kunnen worden gerecupereerd door inbeslaggenomen waarden en goederen door de gerechtelijke instanties. De 4 miljoen euro mogelijke fraude wordt nu dus verder bekeken door het gerecht. We hopen daar een deel van te kunnen recupereren.

Ik heb in de schriftelijke vraag reeds geantwoord dat de klacht resulteerde in een verstrenging van de dossierbehandeling, zowel bij de beslissing als bij de uitbetaling van de eerste schijf. De controle van de ecologie-investeringen vindt bij de Afdeling Inspectie Economie uitsluitend plaats naar aanleiding van de aanvraag tot uitbetaling van de saldoschijf. In het geval dat de saldoschijf van de ecologiepremie niet binnen de wettelijke termijn, dus tijdig, aangevraagd wordt, vindt eveneens een controle plaats. De Afdeling Inspectie Economie verricht dus geen controles bij aanvraag tot uitbetaling van zowel de eerste als de tweede schijf van de ecologiepremie.

Naar aanleiding van de fraudezaak die geleid heeft tot het neerleggen van een klacht met burgerlijke partijstelling lastens onbekenden heb ik beslist de controle door de dossierbehandelaar binnen de Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid bij de uitbetaling van de eerste en tweede schijf aan te scherpen en dit voor alle te behandelen dossiers. De controle bij uitbetaling van de eerste schijf bestaat erin dat er een extra bewijs wordt gevraagd dat de investeringen gestart zijn. Normaal gezien is dit een factuur of een uittreksel uit de boekhouding.

Bij de controle op de tweede schijf moet effectief worden aangetoond dat 60 of 70 procent van de investering al is gebeurd. Het gaat hier om het factureren en dergelijke. Dat betekent dat, naast de controle die de Afdeling Inspectie Economie op basis van de eigen risicoanalyse doet in het kader van de saldering van een dossier, de Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid de controle bij de besluitvorming en de uitbetaling van in het bijzonder de eerste schijf van de steun verstrengd heeft voor alle dossiers.

De vatbaarheid voor frauduleus gebruik van de ecologiepremie moet juist worden geduid, het gaat namelijk om 4 miljoen euro ten opzichte van 352 miljoen euro. Elke subsidieregeling is natuurlijk vatbaar voor fraude. Daarom kan terecht worden gesteld dat we naar andere mechanismen moeten gaan dan het geven van subsidies. Mijnheer Bouckaert, ik zie u knikken, maar er zijn dan misschien andere uitdagingen. Zo bestaat er natuurlijk ook fiscale fraude. Ik heb al eens gezegd dat er andere oplossingen bestaan waarvoor ik wel te vinden ben. Dit terzijde.

Het is evenwel belangrijk om alle ervaringen die er op dat vlak zijn, mee te nemen bij de invoering van een nieuwe subsidieregeling, zolang we niet de bevoegdheden hebben om dit in fiscalibus aan te pakken. Daarom is er ook overleg over de financiële criteria en de controlerichtlijnen met de afdeling Inspectie Economie bij de uitwerking van een nieuwe maatregel.

De Inspectie Economie werkt overigens per subsidiemaatregel een onderbouwde risicoanalyse uit, gebaseerd op duidelijke factoren. Op basis daarvan worden bepaalde dossiers er eerder uitgepikt dan andere voor controle. Dat verkleint het risico al op dossiers die door de mazen van het net zouden glippen.

Een controlepercentage door de inspectie van 65 tot 70 procent, dat voor andere subsidie-instrumenten zoals het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) ook maximaal op 65 procent ligt, lijkt me voldoende. Dit omdat de economische inspectie dit doet door een eigen risicoanalyse en omdat naast deze controles ook de Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid de controle bij de besluitvorming en de uitbetaling van in het bijzonder de eerste schijf van de steun verstrengd heeft voor alle dossiers.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Het verleden is natuurlijk het verleden.

Het is belangrijk dat de controle nu wordt toegepast op de eerste en tweede schijf. Ik durf u niet tegen te spreken door te stellen dat 65 procent in dezen onvoldoende zou zijn. Ik denk wel dat de overheid een evenwicht moet zoeken door een systeem op te zetten dat transparant, eenvoudig en gemakkelijk toegankelijk moet zijn, maar tegelijkertijd fraudebestendig is. Dat zal altijd een evenwichtsoefening zijn. We moeten daar voortdurend alert voor zijn. Dat is belangrijk wanneer we nieuwe systemen opzetten. Misschien heet het dan geen weerbaarheidstest voor fraude, maar ik hoop toch dat elk mogelijk risico op fraude en misbruik mee wordt ingecalculeerd in het systeem dat wordt opgezet. Ik beseft dat het steeds een moeilijke evenwichtsoefening zal zijn om transparantie, eenvoud, toegankelijkheid van subsidiestromen en tegelijkertijd fraudebestendigheid na te streven. De 4 miljoen euro mogelijke fraude kan ons enkel het interessante signaal geven dat we in dezen toch niet te laks en goedgelovig mogen zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitbetaling van en de controle op het gebruik van de kmo-portefeuille - 1947 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Binnen de kmo-portefeuille kunnen kmo's en vrije beroepen elektronisch subsidies aanvragen voor opleiding, kennis en advies. Die kunnen worden aangevraagd binnen vijf pijlers, met elk een eigen steunpercentage en -plafond: opleiding, advies over ondernemen enzovoort.

Die kmo-portefeuille bestaat sinds 2009. De steun kan tot 15.000 euro per jaar oplopen, voor strategisch bedrijfsadvies zelfs tot 25.000 euro. Vorig jaar was er op de Vlaamse begroting 33.100.000 euro ingeschreven voor deze vorm van kmo-steun. Daarmee werden ruim 57.000 projecten gefinancierd. De minister-president stelde dat dit aantal dit jaar tot 60.000 zou oplopen. Het budget werd voor 2012 opgetrokken tot 36 miljoen euro.

De steuntoekenning voor kleine projecten gebeurt vrijwel automatisch als een erkende dienstverlener en een bedrijf een overeenkomst ondertekenen binnen het kader van de kmo-portefeuille. Het strategisch advies kent echter een ander procedureverloop. Het Agentschap Ondernemen intervenueert op twee momenten in de procedure: bij de toekenning en bij de uiteindelijke uitbetaling van de steun.

De Commissie Strategisch Advies van het Agentschap Ondernemen beoordeelt de opportuniteit van de subsidiëring van het project op basis van de door de kmo in te dienen projectfiche en de overeenkomst met de dienstverlener. Na bevestiging van de subsidie-aanvraag kan de klant zijn aandeel storten in de kmo-portefeuille, waarna de Vlaamse overheid automatisch de subsidie zal bijstorten.

Van dit totale projectbedrag kan vanaf 1 april 2012 slechts 50 procent worden gebruikt om tussentijdse facturen van de dienstverlener te betalen. Voor de subsidieaanvragen die zijn ingediend voor 1 april, verandert er niets. Voor die projecten kan nog steeds 80 procent van het projectbedrag gebruikt worden voor de betaling van tussentijdse facturen. Het resterende bedrag komt pas vrij na het einde van de adviesopdracht, wanneer de dienst reeds werd geleverd en een controle werd uitgevoerd. De subsidieontvanger dient dan een gedetailleerd verslag in te dienen, waarna hij het resterende bedrag kan innen, waarmee hij de overblijvende rekeningen kan betalen.

De verantwoordelijken voor de controle op dit stelsel zijn het Agentschap Ondernemen voor de pijler opleiding, advies en strategisch advies, het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (F.I.T.) voor de pijler advies voor internationaal ondernemen en het Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen (IWT) voor de pijler technologieverkenning.

De verantwoordelijken kunnen vanaf de indiening van de subsidieaanvraag controleren of de wetgeving wordt nageleefd door de onderneming en de dienstverlener. Die controle kan tot gevolg hebben dat de subsidie niet wordt toegekend, wordt teruggevorderd, wordt geblokkeerd of dat de onderneming een waarschuwing krijgt.

Minister-president, de kmo-portefeuille lijkt, afgaande op haar benutting, een succesvol instrument te zijn. Vond er reeds een effectenmeting plaats van de individuele pijlers? Zorgt de portefeuille voor een toename van de dienstverlening binnen de vijf pijlers?

Wat is uw argumentatie voor de verstrenging van de procedure voor strategisch advies? Werden de voorbije jaren gevallen van misbruik met de pijler voor strategisch advies vastgesteld?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, de kmo-portefeuille is inderdaad een zeer succesvol instrument. In deze barre tijden is het goed om even te onderstrepen dat vriend en vijand dit als succesvol erkennen.

Met deze e-governmenttoepassing worden – zoals door de vraagsteller aangegeven – jaarlijks een kleine 60.000 dossiers verwerkt. Bijna 30.000 kmo's hebben de weg gevonden naar de kmo-portefeuille. Zij doen hiervoor een beroep op ruim 1700 erkende dienstverleners. Bij de tweede begrotingscontrole 2012 werd het budget vastgelegd op 37.080.000 euro.

De kmo-portefeuille bestaat in de huidige vorm sinds begin 2009. Er vond nog geen effectenmeting plaats. In de eerste plaats moet hierbij worden verduidelijkt dat de kmo-portefeuille min of meer de opvolger is van een aantal beleidsinstrumenten die in het verleden bestonden, met name de opleidingscheques, de adviescheques en andere. Bij het uitwerken van de kmo-portefeuille werd vanzelfsprekend maximaal rekening gehouden met de inzichten en aanbevelingen die werden geformuleerd naar aanleiding van de evaluaties van de voorafgaande instrumenten.

Ik wil ook even onderstrepen dat een aantal effecten voor zich spreken. De kmo-portefeuille bereikt zeer duidelijk de beoogde doelgroep van kleine bedrijven. Meer dan 87 procent van de gebruikers zijn kleine bedrijven en ruim 85 procent van de subsidies gaat naar kleine bedrijven met minder dan 50 werknemers. Dankzij de kmo-portefeuille investeerden de Vlaamse kmo's in 2011 bijna 44 miljoen euro in opleiding van zichzelf en hun medewerkers. De uitgaven voor extern advies belopen ongeveer 20 miljoen euro. Het hoeft geen betoog dat de kmo-portefeuille hier drempelverlagend werkt en kmo's stimuleert voor opleidingen en extern advies.

Ten slotte is het belangrijk te vermelden dat, wat betreft de pijler advies, reeds in 2010 een interne evaluatie heeft plaatsgevonden door de medewerkers van het Agentschap Ondernemen. Op basis hiervan werden enkele optimalisaties doorgevoerd. Dat komt erop neer dat

het begrip ‘subsidiabel advies’ binnen een aantal domeinen nader moest worden omschreven. Dat had vooral betrekking op advies inzake kwaliteitszorg en tevens werden afsprakenkaders opgesteld over ICT-advies en rond advies inzake milieu en energie. Om de pijler advies budgettair beheersbaar te houden, heb ik ook beslist tot een verlaging van het steunplafond van 5000 euro naar 2500 euro medio 2010. Deze beslissing is ook ingegeven door het inzicht dat we meer moeten evolueren naar grotere adviesprojecten die kunnen bijdragen aan de transformatie van de kmo door middel van het zogenaamd strategisch advies, waar ik dadelijk op terugkom.

Mijnheer Sannen, ik heb voor u geen enkele moeite gespaard. Ik heb een mooie tabel gemaakt (zie [bijlage](#)), die ik aan de voorzitter zal geven. U vindt er heel wat cijfermateriaal over de verschillende pijlers.

Uit de cijfers van de voorbije drie jaar kmo-portefeuille blijkt duidelijk een toename van het aantal aanvragen voor de pijler opleiding en technologieverkenning, zowel van het aantal projecten, van het aantal ondernemingen die van de steun gebruik hebben gemaakt en van de totale subsidie. Voor technologieverkenning verdubbelde het beschikbaar budget nagenoeg waardoor ook het gebruik ervan steeg. Door de besproken ingrepen in de pijler advies daalde het aantal projecten en het gemiddelde subsidiebedrag. Het aantal begunstigde kmo’s bleef ongeveer gelijk. Gelet op het beschikbare budget – elke pijler werkt met een gesloten enveloppe – was er voor de pijler advies internationaal ondernemen een status quo merkbaar in 2011 in vergelijking met 2009. De pijler strategisch advies is de kleinste pijler wat het aantal dossiers betreft. Er is voorlopig een daling van het aantal goedgekeurde aanvragen. Er werden ook minder aanvragen ingediend. Dit was het gevolg van een beter begrip bij ondernemers en dienstverleners van de definitie en de vereisten van strategisch advies.

Bij mijn weten zijn er geen gevallen van misbruik vastgesteld binnen deze pijler. Het strategisch advies is wel sterk afgebakend en betreft enkel financieel-economische haalbaarheidsstudies, doorstartplannen en sinds 28 oktober 2011 ook overdrachtsplannen. Deze projecttypes zijn specifiek en heel duidelijk omschreven en worden goed gecontroleerd.

Bij de eerste dossierscreening voorafgaand aan de opstart van het project wordt op basis van de overeenkomst tussen de steunvragende onderneming en haar dienstverlener nagegaan of het project voldoet aan de definitie van strategisch advies. In 2009 werden 24 procent van de initieel ingediende projecten goedgekeurd. In 2010 en 2011 was dat 18 procent. Er zullen dus extra inspanningen moeten worden geleverd om de kennis over het instrument bij de dienstverleners op niveau te brengen. Bij de tweede screening na oplevering van het project wordt op basis van het definitief adviesverslag nagegaan of de diensten overeenkomstig de goedgekeurde overeenkomst werden geleverd en of het uiteindelijk adviesverslag voldoet aan de definitie van strategisch advies. Tot 1 april 2012 werd de tweede screening uitgevoerd op het ogenblik dat de onderneming meer dan 80 procent van het projectbedrag wenste te betalen. Omdat in de praktijk toch nog gemiddeld een op tien dossiers bij de tweede beoordeling moet worden afgekeurd, werd als administratieve maatregel een verlaging van de drempel ingevoerd naar 50 procent. De onderneming gebruikt dus voor de betaling van de eerste facturen haar eigen aandeel uit de portefeuille en de steun wordt pas vrijgegeven na goedkeuring van het eindverslag. Op deze wijze wordt vermeden dat subsidies eventueel moeten worden teruggevorderd. Het steungedeelte wordt nu pas vrij gegeven na de tweede beoordeling.

Afsluitend wil ik nog zeggen dat het in mijn bedoeling ligt de pijlers strategisch advies te dynamiseren en uit te bouwen. Dit wil ik realiseren met het mogelijk maken van strategisch advies gericht op bepaalde belangrijke beleidsprioriteiten zoals opvolging en overname, groei en de vergroening van de economie. Hiervoor is een specifieke erkenningsregeling nodig voor de experts op deze domeinen. Het Agentschap Ondernemen werkt hieraan in overleg met de stakeholders. Tegen het einde van dit jaar zou dit operationeel moeten kunnen zijn.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

U hebt proberen te verklaren waarom er nog geen effectenmeting is gebeurd. Is er ergens, bijvoorbeeld telkens na een bepaalde periode, een effectenmeting gepland? Of doet men het wanneer men het nodig acht? Als ik het goed begrepen heb, heeft men op basis van een interne analyse de voorwaarden en de procedure rond strategisch advies aangepast en verstrengd. Waarschijnlijk gebeurde dit om de kwaliteit te kunnen verhogen. Dit heeft blijkbaar tot gevolg dat er minder dossiers zijn. Op zich is dat geen probleem als ze kwalitatief beter zijn. Men heeft hier dus wel bijgestuurd om de kwaliteit te verbeteren en niet zozeer om misbruiken tegen te gaan. Volgens mij is het toch wel belangrijk om tijdig en regelmatig effectenmetingen te doen om bijstellingen te realiseren om de kwaliteit te versterken, wat afstraalt op de kmo's zelf die er gebruik van maken, ook al wordt de drempel misschien iets hoger en ook al wordt er van hen kwalitatief wat meer verwacht. Op die manier kun je als beleidsvoerder ook je beleid beter afstemmen. Ik zal de cijfers met aandacht bekijken.

Minister-president Kris Peeters: De algemene regel voor een evaluatie is drie jaar operationeel zijn. Dat zullen we ook hier doen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over digitale economie in Vlaanderen - 1998 (2011-2012)

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het kmo-IT-project - 2035 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag was eigenlijk ingegeven door een Europees signaal en stond los van het feit dat het kmo-IT-project werd stopgezet. De stopzetting zal ik dus aan collega Van Malderen overlaten.

Minister-president, ik heb u destijds al een schriftelijke vraag gesteld. U hebt net gezegd dat de vraag voor subsidies voor technologieverkenning verdubbeld is. Ik denk dat we het eens zijn over het belang van digitale technologie voor de toekomst.

Ook wat economische groei betreft, worden de digitale technologieën steeds belangrijker. Nu men ook op Europees niveau de nood aan groei herontdekt, is het dus noodzakelijk ook de digitale economie daarbij niet uit het oog te verliezen. Grotere productiviteit, meer jobs, innovatie en dus competitiviteit zijn volgens talrijke onderzoeken het resultaat van een grotere inschakeling van en inzetten op digitale technologieën. In het hart van deze digitale economie staan natuurlijk de kmo's, die tegelijkertijd de hoeksteen vormen van de jobcreatie en tewerkstelling in Vlaanderen. Ook is er een link met de arbeidsmarkt, aangezien de zogenaamde 'digital natives' nu volop de arbeidsmarkt betreden. Bovendien vormen deze 'digital natives' de belangrijkste consumenten voor de volgende generaties. Een driedubbele opportuniteit dus.

In uw antwoord op mijn schriftelijke vraag van mei 2011 erkende u dat "mits de juiste ondersteunende maatregelen" de digitale economie "een belangrijke stuwkracht voor onze economie" kan worden. Ook haalde u aan dat de digitale economie in 2015 een aandeel in het bruto binnenlands product (bbp) van 4,6 procent – 19,6 miljard euro – kan bereiken of kon bereiken – want ik weet niet meer in welke tijd ik moet spreken. "Om dat potentieel te

benutten” was u van mening dat “individuen, bedrijven en beleidsmakers actie moesten ondernemen”.

Minister-president, een jaar later wil ik informeren naar de acties die u wenst te doen, maar ik was verrast door de vraag van mijn collega over de stopzetting van het IT-project. Ik neem aan dat u daar een zeer ernstige motivatie en argumentatie voor zult ontwikkelen. Wat is het aandeel van de digitale economie in het bbp van Vlaanderen voor de jaren 2010 en 2011? Kunt u in dit verband ook een vergelijking maken met onze buurlanden? Zijn er specifieke beleidsdoelstellingen wat betreft de digitale economie in Vlaanderen? Welke beleidsinitiatieven en instrumenten zijn ontwikkeld om de digitale economie te stimuleren en te ondersteunen? Oordeelt u, gezien het enorme groeipotentieel en de potentiële stuwkracht voor economische groei, dat dit voldoende is? Is er, zoals geadviseerd in mijn schriftelijke vraag, al verdere actie ondernomen? Welke nieuwe beleidsinitiatieven zijn er genomen? Hoe schat u het belang van de digitale economie in Vlaanderen in voor de toekomst?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, minister, collega's, ik heb een specifieke vraag over één project. Mijn collega heeft al gewezen op het belang dat de digitale economie heeft en kan hebben in onze economische ontwikkeling. In kmo-land Vlaanderen lijkt het me bijzonder belangrijk dat we erin slagen om bestaande en zeker ook nieuwe kmo's daarin hun weg te laten vinden. Al een tiental jaar bestaat het kmo-IT-project. Onder dat label bundelde het Agentschap Ondernemen alle projecten van de Vlaamse overheid, om kmo's te versterken. Kmo-IT was de toegangspoort tot al die initiatieven. Ik heb vernomen dat het project werd stopgezet. Het label zou blijven bestaan, maar men zou verder functioneren onder de koepel van het Agentschap Ondernemen. Ergens anders las ik dat het zou gebeuren in het kader van het Nieuw Industrieel Beleid. Het was me niet helemaal duidelijk, daarom vraag ik het u.

Minister-president, bevestigt u het stopzetten van het kmo-IT-project? Hoe motiveert u de keuze om dit project stop te zetten? Ik wijs ook op de vragen van mevrouw Turan. Kunt u deze beslissing met cijfers staven?

Op welke manier zullen Vlaamse kmo's in de toekomst worden ondersteund? Nogal wat studies tonen aan dat we nog een hele weg hebben af te leggen. Welke rol zal het Agentschap Ondernemen hierin spelen en hoe ziet u dit project concreet binnen het Nieuw Industrieel Beleid?

Blijkbaar wordt de betrekking van vijf personeelsleden stopgezet. Welke garanties kunnen zij krijgen en op welke manier worden zij eventueel begeleid in hun zoektocht naar een nieuwe job? Het project liep tien jaar lang. Men kan zeggen dat een project altijd tijdelijk is, maar dat lijkt me toch een langdurige tijdelijkheid.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Ik kan me voor een groot deel aansluiten bij de vraag van mevrouw Turan. Digitale technologie is vandaag heel belangrijk. Ik zit zelf professioneel ook in een ICT-firma en kan van op de eerste rij getuigen hoe snel de digitale revolutie zich de laatste twee decennia heeft voltrokken. Inzake tewerkstelling in economische groei lijkt de technologische en digitale sector ons erg belangrijk.

In dat kader is ook de vraag van de heer Van Malderen over het kmo-IT-project terecht. Aan de ene kant wordt er vanuit Europa aangestuurd op een bevordering van de digitale economie, aan de andere kant wil men blijkbaar niet meer of minder investeren in het kmo-IT-project. Hoe vallen die twee te rijmen? Op welke manier wil de Vlaamse Regering de digitale economie in Vlaanderen verder ondersteunen? Dat zijn terechte vragen in een wereld die langzaam volledig gedigitaliseerd raakt.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Als mevrouw Turan daarmee akkoord gaat, beantwoord ik eerst de vraag van de heer Van Malderen, waarbij de heer Deckmyn zich heeft aangesloten.

Mijnheer Van Malderen, het is belangrijk om het stopzetten van het kmo-IT-project te duiden in al zijn facetten. Het kmo-IT-project moeten we zien in het kader van de EFRO-projecten (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) rond IT en het kmo-IT-kernteam. Sinds begin 2010 fungeert kmo-IT als een platform dat een elftal EFRO-gesteunde projecten met focus op IT-stimulering groepeerd en coördineert. Middels een overheidsopdracht van het Agentschap Ondernemen werd voor de duur van dertig maanden, van 1 februari 2010 tot 31 juli 2012, een kernteam aangesteld om deze platformwerking operationeel uit te voeren. Dat is een beperkte periode met een duidelijke doelstelling. Deze overheidsopdracht werd gegund aan kmo-IT vzw, opgericht in 1998 door onder andere SIRIS en IMEC. Het had als initiële doelstelling kmo's te stimuleren voor het gebruik van ICT in hun onderneming en hen bij te staan met onafhankelijke adviezen bij de invoering van ICT.

De overheidsopdracht was van bij het begin geen identieke voortzetting van de activiteiten van kmo-IT vzw. De centrale taak voor dit kernteam is een coördinerende en ondersteunende rol ten aanzien van de projecten die deel uitmaken van het platform. Ten tweede verschaft kmo-IT eerstelijnsinformatie over ICT-implementatie via onder meer de kmo-IT-website, een nieuwsbrief, seminars en het infoloket. Informatie die door kmo-IT via deze kanalen ter beschikking wordt gesteld aan kmo's is voor een groot deel afkomstig van de EFRO-gesteunde projecten, die ressorteren onder het kmo-IT-label. Deze EFRO-gesteunde projecten met betrekking tot IT hebben hun einddatum bereikt op 31 juli 2012. Gelet op het aflopen van die EFRO-gesteunde projecten wordt de kmo-IT-platformwerking en bijgevolg de opdracht van het kernteam niet gecontinueerd na 31 juli 2012. De looptijd van de overheidsopdracht was daarop geënt.

U vraagt verder op welke manier Vlaamse kmo's in de toekomst zullen worden ondersteund in hun IT-projecten. De Vlaamse overheid is er zich natuurlijk terdege van bewust dat ICT-adoptie onontbeerlijk is om kmo's resistenter te maken en de groei te stimuleren. Er zitten enkele grote deskundigen rond de tafel, heb ik begrepen. Het kmo-IT-label blijft behouden als toegangspoort tot de inspanning die de Vlaamse overheid levert inzake ICT-stimulering bij kmo's. Via de kmo-IT-website, vanaf 1 augustus geïntegreerd in de website van het Agentschap Ondernemen aangezien men stopt op 31 juli 2012, zullen ICT-gebruikers en -leveranciers informatie krijgen over alle overheidsmaatregelen, zijnde steunmaatregelen en overheidsgesteunde projecten en initiatieven. ICT-gebruikers en -leveranciers zullen via kmo-IT worden doorverwezen naar de voor hen relevante overheidsmaatregelen. Het Agentschap Ondernemen kiest hiermee duidelijk voor een regisseursrol. Er zijn immers heel wat intermediaire organisaties en zelfs private spelers actief in dit domein.

Via het agentschap doe ik er alles aan om een stimulerend klimaat te creëren dat ICT-adoptie bij kmo's vergroot en sterker maakt. De kmo-portefeuille is al aan bod gekomen. Kmo's die ICT-advies inwinnen bij een erkende dienstverlener of een ICT-opleiding volgen bij een erkende opleidingsverstrekker, kunnen hiervoor 50 procent subsidie krijgen tot maximaal 2500 euro per jaar voor advies en 2500 euro per jaar voor opleiding. Er is ook de verdere uitrol van het eTIC-handvest in Vlaanderen, een gedragscode die de vertrouwensrelatie tussen kmo-klant en ICT-leverancier wil versterken en op die manier het zakendoen tussen beide partijen wil verhogen. De tweede oproep van het Nieuw Industrieel Beleid, waarvoor momenteel projectvoorstellen kunnen worden ingediend tot 13 augustus 2012, focust op de inzet van sleuteltechnologie, waaronder ICT, als aanzet tot industriële transformatie. Om volledig te zijn is er nog de uitbouw van een netwerk van laagdrempelige expertise- en dienstverleningscentra (LED's). In de oproep 'LEDnetwerk Vlaanderen' wordt het sterk aanbevolen om per provincie een LED ICT op te richten, waar kmo's terecht kunnen voor eerstelijnsinformatie met betrekking tot ICT. Voor de uitrol van die LED's bij de hogescholen is 2,5 miljoen euro ter beschikking gesteld.

Mijnheer Van Malderen, het huidige kernteam van kmo-IT-platformwerking bestaat uit vijf personen, al dan niet deeltijds ingeschakeld. Aangezien het een project was onder de vorm van een overheidsopdracht en dus per definitie van tijdelijke aard, was het voor de medewerkers van bij de start duidelijk dat er geen langetermijngaranties werden geboden. Wat de toekomst van deze mensen betreft, is het zo dat het gaat over twee medewerkers die werden gedetacheerd vanuit SIRIS en drie medewerkers op zelfstandige basis. De gedetacheerde medewerkers kunnen uiteraard terugkeren naar hun werkgever en zullen daar nieuwe uitdagingen aangaan, in het verlengde van hun expertise. De freelance medewerkers moeten op zoek naar nieuwe opdrachten, maar dat is eigen aan het statuut van een zelfstandige. Hij of zij weet dat overheidsopdrachten tijdelijk zijn en dat zich nieuwe uitdagingen stellen, zeker in deze zeer dynamische markt.

Mevrouw Turan, als er internationaal over digitale economie gesproken wordt, wordt er vaak verwezen zowel naar de ICT-sector als naar e-commerce, maar voor het percentage van het bbp gaat het enkel over de ICT-sector. Een benaderende berekening van het aandeel ICT in het Vlaamse bbp in 2009 geeft een cijfer van 4,1 procent. In een Europese context scoort Finland het best met een aandeel van 7,9 procent. Voor er sommigen pessimistische reflexen krijgen, kan ik zeggen dat het niveau van Vlaanderen zich bevindt op dat van onze buurlanden Frankrijk en Duitsland. Ik kijk of ik u een volledig overzicht kan bezorgen.

Wat e-commerce betreft, veronderstelt een florerende onlinemarkt voldoende onlineaanbod vanwege de leveranciers en voldoende interesse vanwege de klant. Dat is evident. Wat het aanbod vanuit de ondernemingen betreft, zijn de cijfers eerder positief. In het Vlaamse Gewest heeft een groter aandeel van de ondernemingen met minstens tien werknemers een website of een homepage dan in de EU15, en een groter aandeel van deze ondernemingen ontving er bestellingen via computernetwerken. Ook tegenover de buurlanden laten deze indicatoren een gelijkwaardig of beter aanbod veronderstellen. We moeten altijd voorzichtig zijn met dat cijfermateriaal.

Wat de vraagzijde betreft, zijn de cijfers minder positief. Het aandeel van de totale omzet dat in 2010 werd gerealiseerd via e-commerce is in het Vlaamse Gewest iets lager dan in de EU15 of in Duitsland, Frankrijk of het Verenigd Koninkrijk. De Vlaming kijkt vaker over de grens voor zijn aankopen, waardoor de Vlaamse economie een deel van zijn mogelijke onlineomzet teloor ziet gaan. De Belgische onlinemarkt bereikt zowat 35 procent van de Vlamingen, terwijl de onlinemarkt in Duitsland, Nederland en in het Verenigd Koninkrijk 62 tot 68 procent van zijn burgers bereikt. Als de Vlaming dan toch overgaat tot een onlineaankoop, doet hij het meer sporadisch dan in de buurlanden het geval is.

Al in de startnota winkelen, die u allemaal nog kent, is voorgesteld om de opportuniteit van een specifiek project rond e-commerce te onderzoeken. De sectororganisaties gaven echter de prioriteit aan andere initiatieven. Het Agentschap Ondernemen lanceerde in 2011 een oproep binnen het project Ondernemingsvriendelijke gemeente met focus op de detailhandel. Binnen die oproep werd de mogelijkheid geboden om projecten rond Het Nieuwe Winkelen, waarbij men klassieke detailhandel wil integreren met e-commerce en m-commerce, in te dienen. Kortrijk en Genk grepen die mogelijkheid aan.

Verder stelt het project kmo-IT van het Agentschap Ondernemen op zijn website tools ter beschikking voor wie met e-commerce aan de slag wil. Ook in het project Commerciële Innovatie, dat de voorbije jaren in verschillende gemeenten liep, kwam e-commerce in de innovatietrajecten die de handelaars van de deelnemende gemeenten kregen, regelmatig aan bod. Bij toekomstige projecten gericht op detailhandel zal e-commerce nog een tijdlang een aandachtspunt moeten blijven, gezien de percentages in Vlaanderen.

Specifieke meetbare beleidsdoelstellingen met betrekking tot de digitale economie zijn er niet geformuleerd op het Vlaamse niveau. Onder de ruimere beleidsdoelstelling van de beleidsbrief, evolueren naar “een meer innovatieve en kennisintensieve economie”, is opgenomen dat met het oog op de noodzakelijke industriële transformatie vooral kmo's meer

moeten inzetten op kennisabsorptie en het aanpassen van hun huidig bedrijfsmodel. Daarbij wordt ICT naar voren geschoven als een belangrijk technologisch platform. Daarnaast was het stimuleren van e-ondernemen bij kmo's een van de krachtlijnen van het digitaal actieplan "Vlaanderen i2010: tijd voor een digitale stroomversnelling in de innovatieketen". Dat plan was opgemaakt in navolging van het "Europese actieplan i2010: een Europese informatie-maatschappij voor groei en werkgelegenheid" en het door de Vlaamse Regering goedgekeurde Digitaal Actieplan Vlaanderen.

De uitvoering van dat plan werd ondertussen geëvalueerd en de resultaten ervan aan de Vlaamse Regering meegedeeld in juni 2012. Voor wat het onderdeel e-ondernemen betreft, gaat het in hoofdzaak om de activiteiten van de vzw KMO-IT. Momenteel is er een nieuw actieplan in voorbereiding dat invulling moet geven aan de opvolger op het Europese niveau: "i2020: een digitale agenda voor Europa".

Uiteraard zijn alle genoemde initiatieven niet voldoende als ondersteuning van ondernemingen in de digitale economie. In de eerste plaats is het zo dat ondernemingen uit deze sectoren eveneens gebruik kunnen maken van het reguliere steunaanbod dat de Vlaamse overheid via het Agentschap Ondernemen, IWT en andere organisaties aanbiedt. Wat de instrumenten van het Agentschap Ondernemen betreft, daarop ben ik al ingegaan in mijn antwoord op de vraag van de heer Van Malderen. In dat kader wil ik ook de oprichting vermelden van het Microsoft Innovation Center Vlaanderen (MIC Vlaanderen) in Genk en Kortrijk. Het MIC Vlaanderen heeft uitdrukkelijk als doel de ontwikkeling van de regio Vlaanderen te stimuleren op het vlak van informatie- en communicatietechnologie. Het MIC Vlaanderen beschikt over twee operationele locaties, in de steden Kortrijk en Genk. De activiteiten hebben een focus op e-health. Deze sector speelt een belangrijke rol binnen Vlaanderen in Actie (ViA) maar is ook een sector met een economische en sociale toegevoegde waarde voor Vlaanderen. Het MIC kan een belangrijke rol spelen in het verder ontwikkelen van toonaangevende industrie in de gezondheidszorg en dit door middel van speciale ondersteuning voor het lokale ecosysteem van IT-bedrijven, innovatoren, start-ups en spin-offs, overheid en instellingen.

Hoe schat ik nu het belang in van de digitale economie in Vlaanderen voor de toekomst? Een aantal rapporten hebben duidelijk aangegeven dat ICT verantwoordelijk is voor de helft van de productiviteitsgroei in Europa in de afgelopen vijftien jaar. De Europese digitale economie groeit en heeft steeds meer invloed op onze dagelijkse omgeving. Dat is een open deur instappen. De Digital Agenda Europe, het vlaggenschip van de strategie Europa 2020, omvat specifieke maatregelen met betrekking tot ICT en toont aan dat het belang hiervan enkel zal toenemen in Europa en dus ook in Vlaanderen. De Vlaamse Regering zal hier meer concrete invulling aan geven met het nieuwe actieplan Vlaanderen i2020, dat momenteel in voorbereiding is. Ik heb er hier al naar verwezen. Ook minister Lieten is er zeer actief mee bezig.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Dank u, minister-president, voor uw zeer uitvoerige antwoord. Ik heb de indruk dat er zeer veel initiatieven worden genomen. Van een aantal ervan hebt u zelf gezegd dat het niet voldoende is. Maar ik had de indruk dat er toch iets tevoorschijn moet worden getoverd. Dat is dan uw nieuwe actieplan i2020. Het belang van het blijven inzetten op het digitale aspect wordt hier niet ontkend, maar integendeel goed bevestigd. Los van de kleinere en minder kleine initiatieven, is het nu wachten op uw nieuwe actieplan. Is dat meer gericht op de kmo's en de overheid?

Ik zie dat uw adviseur gebaart dat het voor allemaal is. De kmo's moeten daarop dus wachten. Bent u ervan overtuigd dat wij, in afwachting van uw grote i2020-actieplan, onze Vlaamse kmo's wat betreft ICT niet een beetje in de steek laten?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Minister-president, ik dank u ook voor het antwoord. Er zit toch een evolutie in. Men begint in 1998 met een vzw, die dan in 2010 een tijdelijke opdracht krijgt. En men weet op voorhand dat die tijdelijk is. Vervolgens eindigt men met een label, een naam en een url op een website van het Agentschap Ondernemen. Je voelt aan dat het actieve karakter van de aanpak van 1998 daarmee voor een deel wordt gehypothekeerd. Iemand zal die doorverwijspagina moeten stofferen en zal daar ‘content’ op moeten plaatsen. Ik hoop dat men de expertise, waarvan ik vermoed dat ze na meer dan tien jaar werken aanwezig is, niet verloren zal laten gaan. Ik hoop ook dat men garanties zal behouden om een actief beleid te voeren, zodat niet alleen diegenen die al overtuigd zijn naar die website zullen zoeken, maar zodat er ook anderen actief zullen worden benaderd om de ‘switch’ te maken en om daar in de nodige ontwikkelingen te voorzien. Het lijkt mij dat daar ook voor de overheid een rol is weggelegd, wie dat ook is.

Minister-president, u verwijst naar Microsoft. Het is belangrijk dat we dergelijke initiatieven naar onze regio kunnen halen. Maar hebben we de garantie dat ook de, vanuit commercieel oogpunt, minder interessante spelers en de moeilijkere klanten aan bod komen? Zij zijn het die je bij de les moet houden. Dat is de bezorgdheid die ik in mijn vraag heb willen steken. Hoe zullen we ervoor zorgen dat de achterblijvers meegaan en, door dat te doen, in de toekomst ook zullen bijdragen tot de economische ontwikkeling en de transitie waarachter we allemaal staan?

Mevrouw Patricia Ceysens: Minister-president, dank u voor het antwoord. Als u cijfers geeft, is het interessant om daarbij ook een bronvermelding te geven. Als voorzitter van BeCommerce word ik heel vaak om cijfers gevraagd over e-commerce en bij uitbreiding ook over de digitale economie, wat iets anders is dan e-commerce. Het valt mij op dat daarover heel weinig accurate cijfers zijn. Ik heb cijfers gezien uit het rapport van de Boston Consulting Group. Maar er zijn nog andere rapporten, en die geven allemaal andere cijfers. Ik weet niet goed waar deze cijfers vandaan komen en wat daarbij in aanmerking werd genomen. Het valt mij op dat het in die sector bij benadering niet te zeggen valt hoever we daar staan, wat men telt, hoe we ons kunnen vergelijken met de ons omringende landen.

Het klopt dat de digitalisering van onze economie veel innovatie teweegbrengt. Het Microsoft-kenniscentrum zal zich ook op e-health richten. Dat betekent innovatie in een aantal domeinen. Echt handel drijven via het internet, of het nu gaat om bedrijven in een business-to-businessstrategie of om het doen van een aanbod aan de consument via het web: daar valt, zeker in Vlaanderen, nog heel wat groei te stimuleren. Maar er rijzen ook heel veel vragen. Zo kreeg ik vragen van distributeurs die merken dat fabrikanten de consument rechtstreeks beginnen te bereiken via een e-commercestراتيجية. Wat betekent dat dan voor de strategie van de distributeurs? Zij voelen aan dat de fabrikanten, die vroeger mooi business-to-business bleven, meer en meer met de eigen ‘branding’ rechtstreeks naar de consument komen. Dat zal het landschap opnieuw vertekenen.

Het wordt allemaal zeer gemakkelijk. De tablets zullen voor heel veel Vlamingen de drempels wegnemen. Vroeger vonden de mensen de pc nog wat moeilijk. Hier opent zich een nieuwe markt, met een gigantische laagdrempeligheid. Het zal sowieso de handel de komende maanden heel ingrijpend veranderen. Het is goed dat we daarover nadenken. Er kunnen zeker nog een aantal opportuniteiten worden bekeken.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik zal u die bronvermelding bezorgen. U weet dat u, wanneer er verschillende studies zijn, de methodologie goed in de gaten moet houden. We hebben vorige week nog een debat gehad over de buitenlandse investeringen op basis van één studie. Maar als je dat vergelijkt met andere studies, kom je tot andere resultaten. U hebt gelijk: we moeten goed de methodologie en de definiëring plaatsen. We zullen u de bronvermelding bezorgen zodat daarover geen discussie meer kan bestaan.

Het departement EWI zal het nieuwe plan i2020 opmaken. Ik verwacht dat men daar heel duidelijk de ‘facts’ en de ‘figures’ zal vermelden, met bronvermelding.

Mijnheer Van Malderen, de vzw kmo-IT heb ik niet opgericht. SIRIS en Imec hebben die vzw in 1998 opgericht. Ik ga ervan uit dat u er niet voor pleit om ze onverkort overeind te houden, zij moet daar zelf over oordelen. Ze hebben meegedongen naar een overheidsopdracht, en hebben die gekregen. Die opdracht was beperkt in de tijd. Ik heb u de bezorgdheid over de personeelsleden toegelicht. Ik ga ervan uit dat wanneer de overheidsopdracht ten einde is, ook met de EFRO-middelen, we ervoor zorgen dat het opnieuw wordt opgenomen door het Agentschap Ondernemen. Dat wil niet zeggen dat dat allemaal stilvalt. Als er overheidsopdrachten worden gegeven met een beperkte tijd, heeft dat ook zijn consequenties.

Mevrouw Turan, hoe durft u te denken dat ik iemand in de steek zou laten? Zeker de kmo's niet. Dat zou zeer onverstandig zijn van mijnentwege. Ik zal dat dus niet doen. Mocht ik het doen, moet u mij daarop attent maken in een moment van vertwijfeling. Dat plan zal ruimer zijn en richt zich tot meer dan enkel de kmo's. Maar zij zullen niet ontbreken. Ik had het daarnet over de kmo-portefeuille. Ik wil u nog een cijfer geven. ICT krijgt 13 procent van het subsidiebedrag. Voor opleiding is dat 13,9 procent. Dat is een hoog percentage, een van de hoogste. Ook daar krijgen de kmo's de nodige instrumenten aangereikt met de kmo-portefeuille.

Voorzitter, dames en heren, dit is een terechte problematiek. Er ligt nog veel werk op de plank voor we het niveau van Finland bereiken. Ik begrijp dat er heel wat ondernemingen mee bezig zijn en ook organisaties zoals BeCommerce. Dat we een flankerend ondersteunend beleid moeten blijven verzorgen, is vanzelfsprekend.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Boudewijn Bouckaert tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de voorgestelde nieuwe aanpak van de Europese Commissie voor de tenuitvoerlegging van de Europese Dienstenrichtlijn - 2075 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Voorzitter, minister-president, collega's, de commissie Onderwijs heeft vorige week al haar activiteiten stopgezet. Wij volgen eerder het schooljaar. Het is daardoor dat mevrouw Vermeiren hier ook is. We zouden graag op 1 september herbeginnen, maar we mogen niet: tussen droom en daad staan wetten in de weg. Maar we beginnen toch al half september, vroeger dan u. We hebben nu energie om hier toch een en ander te vragen.

Ik wil het hebben over de tenuitvoerlegging van de Europese Dienstenrichtlijn, mijn dada wat deze commissie betreft. Er is een mededeling geweest over de tenuitvoerlegging van de Europese Dienstenrichtlijn van de Commissie op 8 juni. U kunt die terugvinden op de website. De Europese Commissie stelt daarin een aantal actiesporen voor om te komen tot een meer volwaardige omzetting van de Dienstenrichtlijn. Daarbij maakt de Commissie een onderscheid tussen enerzijds de verbodsbepalingen van artikel 14, de zogenaamde 'zwarte lijst', die integraal en zonder enige discretionaire interpretatie vanuit de lidstaten moet worden uitgevoerd. Het betreft vooral de discriminatie tegenover buitenlandse bedrijven. Anderzijds is er de 'grijze zone', dat zijn de toetsings- of screeningsverplichtingen uit de artikelen 9, 10, 15 en 16 van de Dienstenrichtlijn.

Concreet stelt de Commissie als actie in verband met de 'zwarte lijst', de niet-interpreteerbare verbodsbepalingen, voor: "Lidstaten moeten zich ertoe verbinden hun wetgeving volledig in overeenstemming te brengen met de Dienstenrichtlijn door zo spoedig mogelijk een einde te maken aan de overblijvende gevallen waarin hun wetgeving niet conform is met de

ondubbelzinnige verplichtingen van de Dienstenrichtlijn. De Commissie zal indien nodig een beleid van nultolerantie voeren door middel van inbreukprocedures.”

We kunnen in dit geval enkel maar hopen en verwachten in het kader van het goed bestuur dat de Vlaamse Regering voorstaat, dat de Vlaamse overheid alle Vlaamse regelgevingen getoetst heeft op deze verbodsbepalingen en alle bepalingen die hiermee strijdig zijn, ook effectief verwijderd heeft.

Daarnaast is er de moeilijkere ‘grijze zone’ met de evaluatieverplichtingen. Als we daarover het Commissieverslag lezen, bemerkten we minder enthousiasme. De Commissie zegt: “Er is een grote verscheidenheid in de wijze waarop de lidstaten deze discretie hebben gebruikt. In plaats van meer ambitie aan de dag te leggen bij het openstellen van hun dienstenmarkten hebben zij er vaak voor gekozen het status-quo te handhaven. Zelfs al vormt een dergelijke keuze niet altijd een schending van de richtlijn, de economische groei kan erdoor worden belemmerd en de lidstaten moeten deze eisen aan een nieuw onderzoek onderwerpen. Daarmee zijn wij reeds een eind op weg om de beoogde bijkomende groei te bereiken. De lidstaten moeten derhalve opnieuw bekijken hoe zij hun discretie hebben gebruikt.”

In dat verband verwijs ik naar een evolutie hier in het Vlaams Parlement, namelijk naar de recente ontwikkelingen inzake de afschaffing van het Reisbureaudecreet, een thema waarover vrij recent ook in deze commissie een vraag om uitleg aan u werd gesteld. Door een parlementair initiatief van zowel leden van de meerderheid als van de oppositie, werd uiteindelijk geoordeeld dat dit decreet met zijn vergunningsstelsel voor reisbureaus afgeschaft diende te worden om zo te komen tot een: “meer doorgedreven omzetting van de Dienstenrichtlijn”. Zo lezen we dat toch in de memorie van toelichting van dit afschaffings-decreet. Dit is volgens ons een voorbeeld van aanpak dat ook in andere beleidssectoren navolging verdient.

Maar wat hier beklemtoond moet worden, is dat dit decreet, ondanks een grondig uitgevoerde dienstenimpacttoets, de zogenaamde DIT, die het decreet al in 2009 als onevenredig beoordeelde, toch meer dan twee jaar door de Vlaamse Regering werd gehandhaafd. Er was in 2009 dus al een heel goed onderbouwd signaal om te zeggen dat het vergunningsstelsel eigenlijk niet strookte met de geest van de Dienstenrichtlijn. Het is in die zin dat we de opmerking van de Commissie over de grijze zone moeten plaatsen.

Wat de verdere aanpak van de grijze zone betreft, stelt de Commissie onder meer de volgende actie voor: “De Commissie zal in 2012 samen met de lidstaten een proces op gang brengen waarin beperkingen inzake ondernemingsstructuren en eigendom van kapitaal en de bepaling inzake vrij verrichten van diensten aan een ‘peer review’ worden onderworpen en goede praktijken op dat gebied worden uitgewisseld. De lidstaten moeten zich ertoe verbinden hun wetgeving dienaangaande grondig te onderzoeken. De resultaten worden medio 2013 geëvalueerd. De lidstaten moeten alle beperkingen en vergunningen opheffen die niet zijn gerechtvaardigd op basis van de richtlijn en moeten in het bijzonder onderzoeken of de aan de dienstverrichters opgelegde eisen noodzakelijk en evenredig zijn. Voor alle overblijvende beperkingen die op basis van de richtlijn gerechtvaardigd kunnen worden, moeten zij onderzoeken welke economische voordelen verbonden zijn aan de opheffing ervan en moeten zij indien nodig stappen ondernemen. De Commissie zal specifieke aanbevelingen per land formuleren over prioritaire acties in het kader van het Europees Semester voor 2013.”

De Europese Commissie organiseert dus zoals de universiteiten een soort tweede zitting voor de lidstaten.

In uw antwoord op mijn actuele vraag van 9 mei jongstleden over de toetsing van het Reisbureaudecreet aan de Dienstenrichtlijn, leek u als coördinerende minister een eerder afwachtende houding aan te nemen. U zei: “Het bekijken of concrete regelgeving in overeenstemming is met de Europese Dienstenrichtlijn is en blijft in eerste instantie natuurlijk de verantwoordelijkheid van de individuele leden van de Vlaamse Regering. Elke minister

moet zich daar dus in eerste instantie intensief over buigen, en moet er ook voor zorgen dat ik daar als coördinerend minister-president geen of heel weinig problemen mee heb.”

U bleek uiteraard wel bereid om samen met uw diensten hierin een ondersteunende rol te vervullen. De centrale politieke vraag is daarom nu of u in het licht van de nogal pijnlijke beoordeling van alle lidstaten door de Commissie over de grijze zone, niet veeleer de rol van een proactieve en duwende – of trekkende, het hangt ervan af hoe u dit plastisch ziet – minister van Economie dient aan te nemen om zo te komen tot een meer doorgedreven omzetting van de Dienstenrichtlijn, in plaats van u de meer coördinerende functie van minister-president voor binnenlands politiek gebruik aan te meten. Een actievere aansturing van uw collega's: dat zouden wij graag zien gebeuren.

Meer concreet had ik graag een antwoord vernomen op de volgende vragen. Hoe gaat u concreet inspelen op de voorgestelde acties van de Commissie? Welke aanpak gaat u voorstellen aan uw collega-ministers? Welke 'duwende' of 'trekkende' rol gaat u hierbij vervullen?

Welke methodiek voor de bijkomende analyse van de noodzakelijkheid, geschiktheid en evenredigheid, en van de economische effecten van de regelgeving gaat u inzetten? Een methodiek is nodig, u kunt dit niet met de natte vinger doen. Er is een instrument, de DIT, die in het rapport over de af te schaffen regeling inzake de reisbureaus staat. Wordt de DIT serieus genomen door uw administratie? Zult u de DIT, in de voorliggende versie of in een aangepaste versie – want alles kan worden verbeterd – als instrument, als methodiek voor de toekomst aanvaarden?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, collega Bouckaert, de Europese Dienstenrichtlijn, mocht ze kunnen spreken, zou u feliciteren met uw volgehouden aandacht voor dit dossier. Over de vakantie heen, begrijp ik, zult u daarvoor blijven ijveren, wat u trouwens siert. Alleen moet ik daar dan elke keer op antwoorden, maar ik zal dat met enige graagte doen omdat het een niet-onbelangrijk dossier is waar u me niet alleen voortdurend vragen over stelt, maar me ook nog pusht om mijn coördinerende taak verder proactief in te vullen.

Ik zal eerst algemeen iets zeggen. De mededeling van de Commissie hebben we uiteraard gelezen. Uw begrip van zwarte lijst en grijze zone vult u zelf wat in. Voor zover ons bekend zijn er momenteel geen overtredingen met de Dienstenrichtlijn in onze Vlaamse regelgeving terug te vinden. Ik ben voorzichtig, want het is een proces dat nog niet volledig is afgelopen. Ik zou veiligheidshalve misschien beter zeggen 'nog geen overtredingen'. Ze zijn er ook niet na de performance checks die de Europese Commissie tijdens de voorbije twee jaar heeft afgenomen. Maar zoals reeds enkele keren in deze commissie aangegeven, behoud ik de voorzichtigheid omdat deze performance checks weliswaar zijn toegepast op alleen die diensten die een belangrijk gewicht in de economie vertonen, zoals de Commissie zelf aanstipt in haar document. Ik ben voorzichtig, maar voorlopig zijn er geen overtredingen in wat er gecheckt is.

De Europese Commissie kondigt in de mededeling inderdaad ook aan dat ze voor wat betreft artikel 15 en 16 met de lidstaten een proces op gang zal brengen. Het gaat hier over de lidstatelijke bevoegdheid om via een steekhoudende motivatie op basis van dwingende redenen van algemeen belang en van evenredigheid bepaalde eisen te stellen. De Commissie wil hierover tot een resultaatsevaluatie komen medio 2013. Wij zullen daar voor wat betreft het Vlaamse Gewest constructief aan meewerken. Tot hier mijn algemene inleiding op uw twee vragen.

Ik ben me er terdege van bewust dat voor wat de artikelen 15 en 16 betreft, hier enige ruimte bestond en zal blijven bestaan in de kwalificatie van wat al dan niet 'dwingende reden van algemeen belang' is en van wat al dan niet 'evenredig' is. Bijzondere omstandigheden,

voorzichtigheidsoverwegingen en andere elementen met enige interpretatieruimte kunnen inderdaad op verschillende manieren worden beoordeeld, afhankelijk van het gezichtsveld. Deze Vlaamse Regering, en ikzelf dus ook, is daar pragmatisch maar duidelijk mee omgesprongen. Ik verwijs daartoe naar de nota's en beslissingen van de Vlaamse Regering van 20 oktober en 4 december 2009 over de omzetting van de Europese Dienstenrichtlijn in onze verschillende beleidsdomeinen. Daarin wordt expliciet verwezen naar het bestaan van het instrument van de DIT en enkele concrete uitvoeringen van deze DIT voor het aantonen van noodzakelijkheid, evenredigheid en geschiktheid van hun regelgeving. Ik heb toen hierover de nodige communicatie gevoerd met de leden van de Vlaamse Regering met verzoek hierover hun verantwoordelijkheid te nemen en het uiteindelijke beleidsstandpunt te bepalen. Ik vind dit nog altijd een heel verstandige werkwijze, die ik graag verder zou aanhouden.

De Europese Commissie zal nog dit jaar met de lidstaten een onderzoeksproces op gang brengen over de elementen 'ondernemingsstructuren, eigendom van kapitaal en het vrij verrichten van diensten' via een peer review en over het aanwenden van de elementen noodzakelijkheid en evenredigheid. Ik meen, collega's, in grote bescheidenheid zoals steeds, dat Vlaanderen de beoogde oefening reeds naar behoren heeft volbracht. Indien de Commissie zou oordelen dat sommige zaken beter nog eens worden gescreend, dan zullen we dat vanzelfsprekend doen. De aanbeveling van de vorige Vlaamse Regering om voor de evaluatie van de 'noodzakelijkheid' of de 'evenredigheid' de dienstenimpacttoets aan te wenden, blijft als dusdanig haar waarde behouden maar steeds zonder afbreuk te doen aan de finale beleidsverantwoordelijkheid over de respectieve regelgevingen in elk der betrokken beleidsdomeinen, zoals dat ook vroeger reeds het geval was.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister-president, ik dank u voor het antwoord dat een juiste maat had in lengte. Ik ga daar niet over discuten.

Ik wil nog even wijzen op het belang van de dienstensector. In het rapport van de Commissie wordt gezegd dat men schat dat het optreden van de Commissie voor het doorvoeren van de Dienstenrichtlijn al een groei van 0,8 procent bbp op Europees niveau heeft opgebracht. De Commissie zegt: indien we dat drastischer zouden kunnen doen, dan zouden we die groei kunnen opkrikken met 2,8 procent. Van de partijen die nu aan het roepen zijn voor meer economische groei, vooral de linkerzijde, weet ik niet welke maatregelen zij voorstellen, maar ik kan het ongeveer raden. Ik denk dat dat een heel goedkope manier is om wat economische groei te bewerkstelligen, namelijk het openstellen van markten en het geven van kansen aan nieuwe ondernemingen.

Wat betreft de grijze zone en de zwarte zone, hebt u gelijk. Ik maak die opdeling voor de eenvoudigheid, maar u hebt voldoende juridisch inzicht, minister-president, om te weten dat er een onderscheid is tussen enerzijds maatregelen die puur discrimineren naar buitenlandse concurrentie toe, wat niet mag, en anderzijds maatregelen die vergunningsstelsels opleggen die beperkingen invoeren in functie van openbaar belang. Dat mag, maar het moet altijd noodzakelijk zijn, geschikt zijn en evenredig zijn. Dat is wat ik de grijze zone noem. U hebt gelijk dat dat niet altijd eenduidig is en dat er een rek zit op de interpretatie. Langs de andere kant moet u het niet zomaar afdoen als iets dat in alle richtingen kan gaan. Er is een duidelijke methodiek ontwikkeld om uit te maken of iets evenredig is. Men moet kijken naar alternatieven en dergelijke meer.

Minister-president, het belangrijkste is dat u daar een politiek punt van moet maken. U moet uw ministers volgens mij actiever aansturen. U hebt met uw ministers daarover gecommuniceerd, u hebt hen daarop gewezen, en terecht. U doet dat met volle overtuiging, maar u moet ook resultaten vragen van uw ministers. U moet hun vragen wat ze al hebben gerealiseerd in functie van de screening en het eventueel verwijderen van ondernemings-belemmerende maatregelen die niet stroken met de DIT.

Ten slotte moet ik erop wijzen – ik sta daar nu wel wat sterker in – dat we een precedent hebben. De Vlaamse Regering heeft voor een keer door de zure appel gebeten, door de afschaffing van het Reisbureaudecreet. De minister is tot de conclusie gekomen dat we niet opnieuw zouden gaan reguleren, uitzonderingetjes maken enzovoort, maar dat we gaan naar een gefaseerde afschaffing. Dat is een zeer goed precedent, maar ik kan me niet voorstellen dat dat alleen maar op het Reisbureaudecreet van toepassing zou kunnen zijn, ik denk dat ook andere decreten datzelfde lot zouden kunnen ondergaan. Ik heb een aantal voorbeelden in mijn hoofd: logies, toerisme en straks hebben we de discussie over de IKEA-wet, als die overkomt.

Minister-president, wij hopen van u – en we hebben een oneindig vertrouwen in uw gezag en uw kunnen – dat u uw ministers daaromtrent actiever aanstuurt. Dat is een betere methode dan het eindeloos gepalaver over Vlaanderen in Actie (ViA) en het Nieuw Industrieel Beleid, dat dikwijls verzandt in wollige discussies. Ik zeg niet dat het totaal onnuttig is, maar dit is de meer directe aanpak. Dat kan onze Vlaamse dienstensector meer helpen dan al die verklaringen.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Bouckaert, ik por elke dag mijn ministers aan tot resultaten. *(Opmerkingen. Gelach)*

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de verzwakking van de concurrentiepositie van de luchthaven van Zaventem door het niet invoeren van efficiëntere vliegroutes - 2090 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister-president, eind april vroeg ik u naar de acties die u zou ondernemen inzake de oneerlijke concurrentie tussen de luchthavens van Charleroi en Luik en de luchthaven van Zaventem, dit naar aanleiding van het rapport van de Vlaamse Luchthavencommissie (VLC), waarin een aantal knelpunten en actiepunten met betrekking tot die oneerlijke concurrentie op verschillende domeinen naar voren werden gebracht. U stelde toen dat u de problematiek ernstig neemt en dat de Vlaamse Regering onderzoekt welke acties er kunnen worden ondernomen.

Intussen blijft de federale overheid de luchthaven van Charleroi bevoordelen. Eind februari 2010 sloot de Federale Regering het luchthavenakkoord, dat nog altijd moet uitmonden in een Vliegwet. Dat akkoord beoogt een evenwicht tussen de verschillende factoren en regio's, om zo een billijke en evenwichtige verdeling van de hinder te krijgen. Dat akkoord zou kunnen worden verankerd in een regelgevend en stabiel kader. Doordat de Federale Regering toen in lopende zaken ging, kon het hele luchthavenakkoord niet meer worden omgezet in een nieuwe Vliegwet. Intussen is die Vliegwet er nog altijd niet.

Voor het opstijgen en dalen richting Leuven bijvoorbeeld werd in het federale regeerakkoord bepaald dat de route '07 rechtdoor ' zou worden ingevoerd. Door de invoering van die route zouden vliegtuigen veel hoger kunnen aanvliegen om dan langzaam te dalen, in plaats van zoals nu een 'leveled flight' op lagere hoogte uit te voeren. Bij het opstijgen zouden ze een 'continuous climb' kunnen uitvoeren en pas op grotere hoogte afdraaien. Dat zou zeer brandstofbesparend zijn. Doordat de vliegtuigen langer op grotere hoogte vliegen, is er ook minder lawaaihinder.

Metingen hebben aangetoond dat de invoering van een dergelijke procedure een significante vermindering van het brandstofverbruik zou betekenen, doordat de cyclus van vertrek,

opstijgen, dalen en landen 20 tot 25 procent van het brandstofverbruik voor zijn rekening neemt. De brandstofbesparing zou enkele miljoenen euro's kunnen bedragen.

Een ander aspect is dat er ook een andere procedure zou kunnen worden ingevoerd voor het dalen, de 'continuous descent approach'. Er loopt een pilootproject, maar het is nog altijd niet ingevoerd op de luchthaven van Zaventem. Ook die manier van vliegen zou de luchtvaartmaatschappijen veel besparingen kunnen opleveren, maar ook voor het milieu zou het een aanzienlijke verbetering betekenen, zowel inzake lawaaihinder als inzake de emissie van CO₂, NO_x, fijn stof en andere schadelijke stoffen. Ook Eurocontrol stelt dat de 'continuous descent approach' enorme voordelen inhoudt, zowel voor het leefmilieu als wat de economische aspecten betreft. Tal van luchthavens passen dat principe intussen al toe.

Tegenover de knelpunten die de Vlaamse Luchthavencommissie (VLC) aanhaalde in haar rapport, is dit nu eens een element dat een voordeel zou kunnen opleveren voor de luchthaven van Zaventem en dat wat ademruimte zou kunnen bieden. De invoering van die vliegroute is een optimalisatie met voordelen voor onze economie, voor het milieu en voor de inwoners. Het is dan ook onbegrijpelijk dat deze vliegroute met bijhorende procedures nog altijd niet werd ingevoerd.

Staatssecretaris Wathelet heeft wel degelijk begrepen dat die procedure voordelen biedt. In Charleroi is de invoering van een dergelijke vertrekprocedure immers bevolen en intussen zelfs al enkele maanden operationeel. Voor de luchthaven van Zaventem bereiken mij echter signalen dat de routewijziging en bijhorende wijziging in procedures niet eens meer overwogen wordt. Dat dergelijke procedures met efficiëntie- en milieuwinsten niet worden ingevoerd voor Zaventem en wel voor Charleroi, betekent weer eens een aanslag op de concurrentiepositie van de luchthaven van Zaventem.

De uitvoering van het luchthavenakkoord van 2010 is natuurlijk federale materie, maar de gevolgen ervan hebben voor een heel groot deel betrekking op Vlaamse bodem en Vlaamse bevoegdheden. De luchthaven van Zaventem is een belangrijke economische poort. Er is de werkgelegenheid, maar ook de hinderlijke zaken – geluidsoverlast en schadelijke emissies – vallen binnen onze bevoegdheid. Ook het domein Ruimtelijke Ordening wordt hiermee geconfronteerd. De voor- en de nadelen liggen dus in Vlaanderen, maar de luchthaven zelf is voor een groot deel nog altijd federale materie.

Minister-president, wat is de stand van zaken betreffende het onderzoek van de Europese Commissie rond oneerlijke concurrentie met de luchthaven van Zaventem? Hebt u daar verder nieuws over? Zijn er al stappen in ondernomen?

Wat is de stand van zaken betreffende het onderzoek binnen de Vlaamse Regering naar de mogelijke acties die nog kunnen worden ondernomen om de concurrentiepositie van de luchthaven van Zaventem te verbeteren?

U zou gesprekken opstarten met uw federale collega's betreffende de aanbevelingen van het VLC-rapport die onder federale bevoegdheid vallen. Is dat intussen gebeurd? Wat was de uitkomst daarvan? Zult u er bij staatssecretaris Wathelet op aandringen dat de '07 rechtdoor'-route met bijbehorende procedure zo snel mogelijk wordt ingevoerd?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Voorzitter, minister-president, collega's, die vliegroutes boeien mij nogal, helaas omwille van negatieve zaken. Het is soms een nogal kafkaïaanse situatie. Vlaamse luchtvaartmaatschappijen – zoals Thomas Cook en Jetairfly, chartermaatschappijen in Vlaamse handen – die vooral opereren vanuit Zaventem, worden door de luchthaven van Zaventem verplicht om 's ochtends om zes uur te vertrekken, waardoor ze ook over Brussel en zo moeten vliegen. Die maatschappijen krijgen door andere overheden dan weer boetes opgelegd, terwijl ze gewoon doen wat hun is opgelegd. Doordat er verschillende afspraken zijn op Brussels en federaal niveau, is dat een nogal kafkaïaanse toestand. Het gaat nu zelfs

zo ver dat er gerechtsdeurwaarders naar Jetairfly worden gestuurd. In feite is dat niet tolereerbaar in ons land.

Ik vraag dan ook, minister-president, om overleg te willen plegen met alle overheden om die kafkaïaanse situatie uit te klaren en stop te zetten. Het is niet tolereerbaar hoe er vanuit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wordt gereageerd ten aanzien van Vlaamse firma's, die gewoon doen wat hun wordt opgelegd. Anders zit er voor die luchtvaartmaatschappijen niets anders op dan zelf naar de rechter te stappen en de andere overheden te dagvaarden. Er is dringend overleg nodig, minister-president.

Ik ben een grote voorstander van de energiebesparende maatregelen waar mevrouw Eerlingen naar verwees. Ook inzake lawaaihinder zijn die een goede zaak.

Ik wil ook even de link leggen naar de Vlaamse regionale luchthavens. Het belang daarvan wordt door de meeste politici nog altijd onderschat. Ik klop al bijna tien jaar op die nagel en zal dat blijven doen. Het kan niet dat de luchthaven van Zaventem de Vlaamse regionale luchthavens als concurrenten beschouwt. Ik vind dat die complementair zijn. Dat zou een en-verhaal moeten zijn.

Ik wil de mensen die in de raad van bestuur van de luchthaven van Zaventem zitten, dan ook met aandrang vragen om geen stappen meer te ondernemen. Er zijn mensen in die raad van bestuur die alles doen wat ze kunnen om de regionale luchthavens te boycotten. Dat is voor mij niet tolereerbaar. Uiteindelijk hebben de luchthavens van Antwerpen een andere invalshoek. De luchthavens van Oostende kunnen ook complementair zijn wat chartervluchten betreft. Zij hebben elk hun eigen invalshoek.

Ik heb het hier al vaak gezegd: wat voor de Waalse luchthavens kan, kan blijkbaar niet voor Vlaanderen. Ik denk dat men binnen de Vlaamse Regering bang is om verder te investeren in – in dit geval – de luchthaven van Brugge-Oostende. Ik hoop dat daar verandering in komt. Er is de LOM-LEM-structuur (luchthavenontwikkelingsmaatschappij-luchthavenexploitatie-maatschappij), maar los daarvan moeten er ook mogelijkheden ontwikkeld worden, en dat gebeurt op dit moment niet.

Ik wil met aandrang vragen om vanuit de Vlaamse Regering initiatieven te ondernemen om daar mensen op te zetten die proactief acties ondernemen om luchtvaartmaatschappijen aan te trekken. Dat kan perfect los van de LOM-LEM-structuur. Dat heeft minister Crevits al gezegd in de commissie Openbare Werken. Vanuit Westtoer en vanuit de stad Brugge zijn al stappen ondernomen. Helaas worden ze dan op een of andere manier ook weer teruggefloten. Ik vraag om dat stop te zetten.

Dat is ook de vraag van het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka) West-Vlaanderen, van de stad Gent, van de stad Brugge en van Ieper – met het oog op het toerisme rond Flanders Fields. Zij willen ook dat er positieve stappen worden ondernomen, uiteraard binnen het wettelijk kader. Er bestaan mogelijkheden, maar die worden op dit moment niet benut.

Het is ontzettend belangrijk voor de lokale economie en de tewerkstelling van West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen. Er zijn ontelbare tevreden klanten. De passagiersvluchten zitten in de lift, ze blijven stijgen. Zelfs de Oostendse actiegroep WILLOO, die normaal gezien tegen de luchthaven van Oostende is, heeft bevestigd dat hij pro passagiersvluchten is. Men is niet tegen de passagiersvluchten. Ik denk zelfs dat Groen Oostende er niet tegen is, omdat ze geen nachtlawaai of geurhinder veroorzaken. De maatschappijen in kwestie beschikken verder ook over de meest moderne toestellen.

De voorzitter: We kunnen nu niet het hele debat voeren.

De heer Johan Vestreken: Ik zou nog een tiental andere punten kunnen aanhalen. Gezien het tijdsbestek zal ik dat niet doen. Ik wil het belang onderstrepen en vraag of de overheid met spoed maatregelen wil nemen om het een en ander te doen in de positieve zin.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteuw: Naar aanleiding van het betoog van de heer Verstreken wil ik twee zaken aanhalen ter nuancering.

Het is onjuist te zeggen dat de Vlaamse Regering niets doet voor de regionale luchthavens. De opeenvolgende Vlaamse regeringen hebben de voorbije tien jaren meer dan 100 miljoen euro geïnvesteerd in de regionale luchthavens. We moeten ons echter de vraag stellen wat de echte economische meerwaarde is van die luchthavens. Voor de luchthaven van Oostende kun je inderdaad nog een economische meerwaarde zien. Voor de luchthavens van Kortrijk en Deurne is die economische meerwaarde zeer ver te zoeken. Wat de luchthaven van Oostende betreft, zou je kunnen zeggen dat er nog een toekomst is voor passagiersvluchten, maar voor andere activiteiten is dat toch heel wat minder. De voorbije tien jaren is er nauwelijks iets bij gekomen van vrachtverkeer. Integendeel, het gaat zelfs achteruit.

Er wordt vaak gezegd dat andere overheden veel meer doen voor hun luchthavens op het vlak van subsidiëring van passagiers. Wat Vlaanderen tot nog toe geïnvesteerd heeft in de luchthavens, houdt eigenlijk in dat Vlaanderen per passagier die vertrekt, evenveel betaalt als Wallonië. Alleen doet Wallonië het inderdaad op veel grotere schaal. Maar Vlaanderen betaalt dus evenveel per passagier.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers: Ik wil graag terugkomen op de laatste vraag van mevrouw Eerlingen over die 07 recht door. Ik wil mevrouw Eerlingen steunen in die specifieke vraag vanuit de werkgroepen uit de regio Leuven. Onlangs is er over de partijgrenzen heen een brief gestuurd naar staatssecretaris Wathélet met eerste minister Di Rupo in kopie, met de vraag dat nu eindelijk eens in te voeren. Die werkgroepen, comités rond Leuven, zijn daar al meer dan vijf jaar mee bezig. Ze hebben van de voormalige staatssecretaris Schouppe verkregen dat er een studie zou worden besteld.

Mevrouw Eerlingen heeft heel duidelijk gezegd dat er ecologische en economische voordelen zijn om die route 07 recht door in te voeren. Ik zal daar niet technisch in detail op ingaan. Er werd in dit parlement een motie ingediend na een eerdere interpellatie van mevrouw Eerlingen. Ik wil de Vlaamse Regering vragen die stelling wat kracht bij te zetten en er bij de Federale Regering op aan te dringen daar werk van te maken. Het is niet eenvoudig. Belgocontrol ziet het natuurlijk niet echt zitten om een hele hoop vliegroutes te wijzigen. Het gaat er hier echter wel om minder hinder te geven aan heel wat mensen uit die regio. Men zou er dus toch werk van moeten maken. Belgocontrol houdt dit echter tegen omdat het moeilijk is en extra werk betekent voor hen. Het is niet gemakkelijk, maar ik hoop echt dat staatssecretaris Wathélet erachter zit.

Mevrouw Eerlingen, ik zou het niet op de spits willen drijven door te zeggen dat een Waalse staatssecretaris dat niet wil doen om de belangen van Zaventem, dat op Vlaams grondgebied ligt, te schaden. Ik wil niet naïef zijn. We mogen er echter zeker niet zo'n verhaal van maken, want dan krijgen we misschien niets meer gedaan aan de overkant.

Ik zou het dus bij de feiten houden. Er is een studie die bewijst dat die beter is, dat er op die manier veel minder hinder zal zijn in onze regio. Laat staatssecretaris Wathélet dan de opdracht geven aan Belgocontrol. Minister-president, wanneer minister Schauvliege, minister Crevits of uzelf gesprekken voeren met de staatssecretaris, vaak op vergaderingen die ergens anders over gaan, zou u dat onderwerp steeds opnieuw kunnen aanhalen. Ik hoop dat we die motie snel kunnen goedkeuren. Ik weet niet wanneer ze precies geagendeerd staat.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, de vraag van mevrouw Eerlingen heeft aanleiding gegeven tot een aantal andere, bijkomende vragen.

Als u wat langer in de politiek zit, zoals ikzelf, hebt u wellicht al allerlei zaken meegemaakt. In 2005 heb ik twee dagen en twee nachten onderhandeld naar aanleiding van het vertrek van

DHL. Na die onderhandelingen was ik al bijna in staat om in de toren plaats te nemen en de vliegtuigen op de 25R, 25L, 07L enzovoort te laten landen of opstijgen.

Mijnheer Verstreken, mijnheer Watteeuw, als minister van Openbare Werken heb ik ook heel wat discussie gevoerd over de regionale luchthavens. In Deurne hebben we de mensen zelfs uit de bomen gehaald om de aanvliegroute veilig te maken. Ik heb daar trouwens als dank een taart in het gezicht gekregen. *(Gelach)*

Het was een kersentaart met slagroom, herinner ik mij. *(Gelach)*

Ikzelf en de Vlaamse Regering vinden dat die regionale luchthavens een toekomst hebben. De heer Watteeuw vindt dat blijkbaar ook voor Oostende. Er zijn dus nog twee luchthavens te gaan. Minister Crevits is volop bezig met de LOM-LEM-dossiers.

Mijnheer Watteeuw, met de luchthaven van Antwerpen wordt er toch heel wat werkgelegenheid gecreëerd die niet zou worden gecreëerd indien van dat terrein een park wordt gemaakt. *(Opmerkingen van de heer Filip Watteeuw)*

Het ging om een combinatie van bedrijventerrein en luchthaven. Misschien zou u daar wel mee akkoord zijn gegaan.

Voorzitter, we moeten nu niet over de regionale luchthavens spreken. Ik heb begrepen dat de oppositie – en Groen in het bijzonder – daar een wat andere mening over heeft.

Voorzitter, om de geschiedenis juist te duiden: werd er onder paars een initiatief genomen wat die regionale luchthavens betreft? Is dat mij ontgaan? Ik denk niet dat er iets gebeurd is wat die regionale luchthavens betreft. Dit even terzijde.

Mevrouw Eerlingen, u hebt zelf verwezen naar het antwoord dat ik eind april 2012 gaf. Ik heb toen gesteld dat ik een grondig onderzoek zou laten instellen rond de twaalf aanbevelingen van de Vlaamse Luchthavencommissie en dat ik de resultaten van dit onderzoek zou voorleggen aan de Vlaamse Regering.

U vraagt waar we nu staan. Ik kan u zeggen dat dit onderzoek zich reeds in een vergevorderd stadium bevindt. Het zal binnenkort aan een ambtelijke kerngroep en een taskforce START worden voorgelegd, met de bedoeling dat ik nadien de regering kan vatten met een concreet voorstel. Ik moet mij voorzichtig uitdrukken, maar het ligt in mijn bedoeling om dit nog voor het zomerreces van dit jaar te doen. Zoals u weet, is de laatste vergadering van de Vlaamse Regering gepland op vrijdag 20 juli 2012. Er is nog even tijd. Ik ga dat proberen te doen, ook al weet ik dat data en deadlines naar voren schuiven razend gevaarlijk is. We moeten daarin vooruitgang boeken.

Het is ook belangrijk om de Vlaamse Regering daarbij te betrekken. Heel wat collega-ministers hebben ermee te maken en het is een heel delicaat dossier, waar heel de Vlaamse Regering achter moet staan, want anders verzeilen we snel in andere discussies, die de oppositie misschien graag zou hebben, maar ik wil dat voorkomen. Ik zal natuurlijk de commissie uitgebreid informeren. De heer Bouckaert is al op vakantie vertrokken, maar misschien komt hij vroeger terug, op 1 september, heb ik begrepen. Ik zal het graag toelichten in de commissie en al uw vragen beantwoorden. Ik weet dat ook andere collega's geïnteresseerd zijn in deze thematiek, zoals mevrouw De Vroe en de heer Van Rompuy. Waar ik die vragen moet beantwoorden, laat ik over aan de voorzitters van de commissies. Er is ook vraag naar in andere commissies, maar dat is misschien bijzaak, als het maar beantwoord wordt.

Wat de stand van zaken betreft van het onderzoek van de Europese Commissie naar staatssteun en oneerlijke concurrentie van de luchthaven van Zaventem, heb ik eind april geantwoord dat ik de uitslag van het lopend onderzoek wou afwachten. Dit onderzoek loopt nog steeds, er is nog geen voorlopige beslissing genomen. Het is ook moeilijk te voorspellen wanneer die genomen zal worden, er is geen wettelijke termijn waarbinnen een beslissing genomen moet worden. Uiteindelijk hangt een en ander af van de complexiteit van de zaak.

Wat wel duidelijk is, is dat er op het federale niveau pistes zijn gelanceerd om een reddingsmechanisme uit te werken voor Brussels Airlines en dat voor te leggen aan de Europese Commissie. Het is vandaag inderdaad zeer belangrijk voor Zaventem dat de belangrijkste carrier die er actief is, zich verder kan ontwikkelen.

Wat de vraag naar de 07 recht door betreft, verwijs ik naar het antwoord van minister Schauvliege in de vergadering van de commissie Leefmilieu van 19 juni 2012. In overleg met minister Schauvliege zal er een brief worden gericht, als die al niet vertrokken is, aan federaal staatssecretaris Wathelet om het Vlaamse standpunt opnieuw over te maken in verband met de billijke spreiding van de lasten van de luchthaven, zoals we het in juli 2010 al aan toenmalig staatssecretaris Etienne Schouppe in het kader van het advies over het ontwerp van vliegwet hebben overgemaakt.

De uitvoering van de afspraken om tot een betere spreiding te komen, zowel naar de oostrand als naar de noordrand van de luchthaven, blijft daarbij ons uitgangspunt. Het is een waarheid als een koe dat maximaal vliegen op bestemming voor de luchtvaartmaatschappijen en voor het milieu een win-winsituatie is. Het is aangeraden om maximaal te vliegen naar waar u naartoe wilt gaan, zonder daarbij allerlei bochten te nemen. Dat geldt voor de politiek, maar zeker ook voor het vliegen.

Mevrouw Tine Eerlingen: Dank u, minister-president, voor uw antwoord. Ik begrijp dat het moeilijk is om nu al op bepaalde vragen te antwoorden. Het is nog niet zo lang geleden dat er vragen zijn geweest. Ik ben blij dat het onderzoek naar de acties die de Vlaamse Regering zal nemen, al redelijk ver is gevorderd en dat u dat nog voor het zomerreces wilt behandelen. Dat is positief, en ik hoop dat het lukt.

Over de 07 recht door heb ik inderdaad al een vraag gesteld aan minister Schauvliege. De vragen waren gelijktijdig ingediend, maar die aan minister Schauvliege kon iets sneller worden behandeld. Ik hoop inderdaad dat er een brief vertrekt naar staatssecretaris Wathelet, om dat standpunt duidelijk te stellen. Minister Schauvliege was eerder terughoudend om hier echt actief werk van te maken. Daarom hebben wij een motie ingediend, die binnenkort zal worden behandeld.

De heer Johan Verstreken: Dank u wel, minister-president, voor uw antwoord. Ik heb goed onthouden dat de Vlaamse Regering de internationale regionale luchthaven Brugge-Oostende niet in de steek laat, waarvoor dank. Over de zware boetes die worden opgelegd door de rechtbank, omdat de Vlaamse luchtvaartmaatschappijen gewoonweg de routes volgen die hun worden opgelegd, heb ik nog geen antwoordje gekregen. Door de decreetgeving van een andere overheid krijgen ze zware boetes. Kan daarover overleg worden gepleegd?

Minister-president Kris Peeters: Dat zal ik doen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Filip Watteeuw tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het beleid ten aanzien van de innovatieve zonne-energiesector in Vlaanderen, naar aanleiding van de mogelijke sluiting van Photovoltech in Tienen
- 2101 (2011-2012)

Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over een nakende sluiting van Photovoltech, producent van zonnecellen
- 2106 (2011-2012)

Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over een nakende sluiting van Photovoltech, producent van zonnecellen
- 2107 (2011-2012)

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister-president Peeters.

De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister-president, recent raakte bekend dat Photovoltech zou sluiten. Dat is bijzonder slecht nieuws, niet alleen voor de 183 arbeiders en de 84 bedienden, maar ook voor Vlaanderen. Photovoltech was een innovatief bedrijf en de enige producent van zonnecellen in België.

Dat Photovoltech in moeilijkheden raakte, heeft te maken met een overcapaciteit op de markt van de zonnecelproductie op wereldvlak. Het zegt ook iets over het beleid van de Vlaamse Regering. Wellicht heeft de Vlaamse Regering de voorbije jaren te veel de focus gelegd op de installatiesector en te weinig op de productiesector. De vraag is of de Vlaamse Regering zich niet meer had moeten concentreren op innovatie in de sector van de productie. Nochtans waren er adviezen in die richting.

Bovendien was bij de voorstelling van het Nieuw Industrieel Beleid vooropgesteld dat de industrie moest transformeren naar een moderne industrie die groener, socialer, creatiever en innovatiever zou zijn. De Vlaamse Regering vond het toch wel belangrijk om de productie van de volgende generatie zonnepanelen aan te trekken. Om die reden werd zelfs een innovatieplatform voor de zonnector gecreëerd, onder meer in samenwerking met het bedrijf dat nu zal sluiten, namelijk Photovoltech.

Minister-president, wat is uw reactie op de aankondiging dat er mogelijk wordt overgegaan tot collectief ontslag en sluiting? Welke initiatieven zult u nemen om dit te vermijden, als dat nog kan, maar vooral om de tewerkstelling en de knowhow te behouden? Wat is de stand van zaken ten aanzien van de doelstelling om de productie van de volgende generatie zonnepanelen aan te trekken naar Vlaanderen? Op welke manier zal de regering de innovatieve zonne-energie meer ondersteunen en stimuleren? Welke zijn de aanbevelingen daarbij van het innovatieplatform, dat opgericht werd met Vlaamse ondernemingen, Imec en de Universiteit van Hasselt?

De voorzitter: De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Ik had een vraag ingediend aan minister Lieten, over het innovatieve luik, en aan minister Muyters, over werkgelegenheid. Photovoltech, producent van zonnecellen, dochteronderneming van energiereuzen Electrabel, groep GDF SUEZ, en olieproducent Total heeft de intentie aangekondigd allicht over te gaan tot een collectief ontslag en mogelijk een sluiting. Zoals de heer Watteeuw al stelde, gaat het over 267 mensen, namelijk 183 arbeiders en 84 bedienden.

In tijden dat iedereen op zoek is naar groene alternatieve energie, die de fossiele brandstoffen en de kernenergie zou moeten vervangen, is dit natuurlijk bijzonder jammer. Reden van deze crisis is de overcapaciteit op de markt van de zonnepanelen. De productie bedroeg vorig jaar 50 gigawatt, terwijl de vraag zich beperkte tot 29 gigawatt. De snelle expansie van fabrikanten uit Azië, China in het bijzonder, zorgde voor een ongeziene prijzenslag, die nu in het nadeel uitvalt van de Europese fabrikanten.

Photovoltech was voor de stad Tienen een pareltje van een bedrijf en trouwens het enige bedrijf in België dat fotovoltaïsche zonnecellen maakt. Een bedrijf dat kwaliteitsproducten aflevert, verliest hier de slag tegen de goedkopere Aziatische varianten. Laten we eerlijk zijn: onze bedrijven strijden vaak niet met gelijke wapens. De sociale wetten, denk maar aan de kinderarbeid, en de ecologische wetten zijn in veel Aziatische landen lang niet zo streng als in Europa. Daarenboven worden sommige sectoren zwaar gesubsidieerd door de overheid, terwijl we in Vlaanderen vaak te weinig doen om onze eigen producten te promoten.

Minister-president, is in een scenario voorzien waarin u, de minister van Werk en de Vlaamse Regering in het algemeen al deze mensen die hun werk verliezen zullen bijstaan in het zoeken naar een nieuwe tewerkstelling? Zult u een sociaal plan opstellen? Hoe kunnen we in de toekomst onze kwalitatief hoogstaande innovatieve sector beschermen tegen de lageprijzenpolitiek, waarbij ook vaak op kwaliteit wordt ingeboet?

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Ik loop wat vooruit op de vraag om uitleg die ik straks zal stellen. Na de evaluatie van één jaar Nieuw Industrieel Beleid (NIB) stelt de Vlaamse Regering: “We zijn klaar. Het is nu aan de industrie om de handschoen op te nemen.”

Maar blijkbaar klopt dit niet echt. In bepaalde sectoren kan men die handschoen duidelijk niet opnemen. Het was de bedoeling om in het kader van het NIB onze industrie te transformeren tot een modernere industrie. Het collectieve ontslag en de mogelijke sluiting van Photovoltech lijken net het tegenovergestelde aan te tonen.

Er zijn natuurlijk meerdere factoren die ervoor zorgen dat de productie van zonnepanelen keldert. Mijn collega's hebben er al enkele genoemd. Ik vraag mij dan ook af hoe de Vlaamse Regering hierop reageert en of zij wel een proactief beleid kan voeren, om een dergelijke situatie in de toekomst te vermijden.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik krijg hier net het bericht binnen dat België in de top 20 van de meest innovatieve economieën staat. In 2011 stond België op de 24e plaats, nu op de 20e. Het gaat om België. Mocht het enkel om Vlaanderen gaan, wij zouden nog sterker vooruitgaan.

Mijnheer Deckmyn, u stelt straks nog een vraag over het NIB. Er zijn sterke bedrijven en minder sterke bedrijven. Ik spreek uit ervaring: sommige bedrijven kunnen ook in moeilijke sectoren prachtige resultaten neerzetten. Andere doen dat minder. Het is altijd heel spijtig, zeker voor de werkgelegenheid, wanneer bedrijven aankondigen dat zij gaan sluiten. Photovoltech is er een van. Ik ga ervan uit dat jullie heel aandachtig hebben geluisterd naar wat de argumenten zijn voor de sluiting: de concurrentie met China, enzovoort. Het is moeilijk voor ons om dat aan te pakken. Maar ik kom daar straks op terug. Mijnheer Deckmyn, u moet dat niet op flessen trekken. U mag dat, maar er zit niets in.

Mijnheer Watteeuw en mijnheer Logist, ook voor mij en de Vlaamse Regering was de aankondiging van Photovoltech een verrassing. Het is uiteraard zeer jammer voor de Vlaamse economie, de regio en vooral de werknemers van Photovoltech dat de activiteiten van dit bedrijf zouden worden stopgezet.

Ik wil even ingaan op de analyse van het departement EWI. Wat zijn nu de te verwachten evoluties?

Na een sterke groei in de voorbije tien jaar ondervindt de sector van de productie van zonnecellen en -modules momenteel een stagnatie. Dit is te wijten aan overproductie als gevolg van een te sterke productiecapaciteit in landen zoals China, en ook aan een gekelderd prijsniveau. Dat zijn de twee hoofdoorzaken van de dreigende sluiting. Het is duidelijk dat dit geen Vlaams probleem is, want ook in Duitsland en de Verenigde Staten hebben recent producenten de boeken neergelegd. In de VS heeft het Amerikaanse First Solar, de grootste zonnepaneelfabrikant ter wereld, in april aangekondigd ongeveer 2000 banen te schrappen. Ook de fabrieken in Frankfurt en in Maleisië moeten eraan geloven. De Duitse zonnepaneelfabrikant SolarWorld gaat 3300 werknemers ontslaan. Ook Total, samen met Suez de belangrijkste aandeelhouder van Photovoltch, voert elders herstructureringen door op het vlak van fotovoltaïsche panelen. Zo wordt het aantal personeelsleden bij SunPower met 125 gereduceerd.

De verwachting is dat deze periode van overproductie en lage prijzen tijdelijk is, waarschijnlijk een tweetal jaren zal duren en dat in deze periode een consolidatie zal plaatsvinden. Essentieel is evenwel dat er een 'level playing field' is om deze consolidatie in goede banen te leiden. De overtuiging heerst dat er wel degelijk ruimte is voor Europa om industrieel in deze sector mee te spelen.

Volgens experts op het technologiedomein zijn de verwachtingen op middellange termijn nog steeds zeer gunstig, zeker nu men in veel landen 'gridpariteit' bereikt heeft. 'Gridpariteit' is netgelijkheid, wat betekent dat de kostprijs van zelfopgewekte stroom met zonnepanelen bijna even hoog is als de prijs van stroom die je kunt kopen. De afgelopen jaren is de kostprijs van zonne-energie sterk gedaald. Daardoor is het punt van netgelijkheid bijna bereikt.

In een klimaat van eerlijke competitie kan de PV-productie in Europa kostencompetitief zijn. Transportkosten spelen ook een steeds grotere rol. Zonnecellen zijn geen gewone consumptieartikelen zoals gsm's. De kwaliteitsgarantie ligt veel hoger, wat de koppeling van Onderzoek & Ontwikkeling en innovatie aan de productie essentieel maakt.

SolarWorld, de grootste PV-fabrikant van Europa en de VS, heeft in de VS een antidumping-case gewonnen, zodat de Chinese bedrijven nu een extra invoertaks van 30 procent moeten betalen wanneer zij PV-panelen in de VS invoeren. In navolging hiervan zal SolarWorld een gelijkaardige case in Europa starten.

Ik hoop, collega's, dat jullie begrijpen dat het spijtig genoeg niet alleen een Vlaams probleem is. Overproductie en de daling van de prijzen zijn de twee redenen om hier en ook elders in de wereld te sluiten. Ook elders in de wereld heeft men gelijkaardige aankondigingen doorgevoerd of zijn er al mensen ontslagen.

Voorzitter, wij hebben al ervaring met de vraag wat de overheid kan doen voor bedrijven in moeilijkheden. Maar het is razend gevaarlijk om middelen te steken in een bedrijf dat niet rendabel is, hoe belangrijk de werkgelegenheid ook is.

Photovoltch werd bij de ontwikkeling van haar bedrijfsactiviteiten al op verschillende manieren ondersteund door de Vlaamse overheid. Zo heeft Flanders Investment and Trade (F.I.T.) in 2010 een overzicht opgemaakt voor het management van Photovoltch van de mogelijke overheidssteun in het kader van de toen geplande uitbreidingsinvesteringen. Vanuit het Agentschap Ondernemen werd op 9 maart 2011 een subsidie van 481.049 euro opleidingssteun toegekend, waarvan 50 procent werd uitbetaald. Er was in 2007 ook nog een ecologiedossier waarbij een subsidie van 21.450 euro volledig werd uitbetaald. De uitbetaling van de opleidingssteun werd gestaakt. In geval van sluiting zal de steun volledig worden teruggevorderd.

Wat innovatiesteun betreft, blijkt uit de gegevens van IWT dat Photovoltch van IWT een eenmalige bedrijfssteun heeft gekregen: in 2005-2007 voor een totaal van 413.000 euro. Verder was het een partner in een project dat werd getrokken door Wienerberger en een

project van Umicore, met respectievelijk 54.000 euro en 544.000 euro steun voor Photovoltech.

Er lopen dus al enkele jaren geen projecten meer binnen IWT waarvoor Photovoltech steun ontvangt, ik vind dit niet onbelangrijk. U hebt het over een heel innovatief bedrijf, maar de laatste jaren is het innovatieve misschien iets minder aanwezig geweest. Ze hebben zeker in het verleden de nodige ondersteuning gekregen. Dit toont ook aan dat Photovoltech kennis heeft en gebruik heeft gemaakt van het overheidsinstrumentarium.

Wat verder een mogelijke doorstart na een overname betreft, is het zo dat de Vlaamse Regering niet echt kan interveniëren in het aantrekken van een investeerder of overnemer. De Vlaamse Regering zal in ieder geval samen met Imec nagaan welke acties nog kunnen worden genomen om indien mogelijk een deel van de bedrijfsactiviteiten te behouden.

Naast de al geschetste instrumenten beschikt de Vlaamse Regering nog steeds over Gigarant waarmee waarborgen kunnen worden verstrekt om dergelijke operaties te helpen financieren, met daarbij altijd in het achterhoofd dat het moet gaan over gezonde, rendabele projecten die, met de instrumenten die we hebben, de Europese toets moeten kunnen doorstaan. We hebben dat ook in andere takken en bedrijven al gedaan, met succes trouwens. Ik geef u het voorbeeld van Volvo: 198 miljoen euro hebben we gewaarborgd. Het bedrijf schittert met de V40 nu. Het is maar een voorbeeld.

Mijnheer Watteeuw, u vraagt wat de stand van zaken is ten aanzien van de doelstelling om de productie van de volgende generatie zonnepanelen aan te trekken naar Vlaanderen. Ik heb al gezegd, ook op basis van EWI, dat er nu een consolidatie aan de gang is in de markt. Die consolidatie treft in de eerste plaats de bedrijven die actief zijn in de productie van zonnecellen en -modules. Als men vanuit het perspectief van de volledige waardeketen van zonne-energie of PV kijkt, zijn er ook heel wat Vlaamse bedrijven die zich stroomopwaarts, en dan denk ik aan de materialen, of stroomafwaarts, en dan heb ik het over de systeembouwers, in deze waardeketen situeren. Bedrijven met Vlaamse vestigingen zoals Ducatt, Umicore, Solvay, Dow Corning, Agfa-Gevaert en 3M hebben een stevige positie verworven in de PV-sector.

Ook op het vlak van onderzoek en ontwikkeling heeft Imec gedurende de laatste 15 jaar een vooraanstaande rol op het Europese vlak verworven. De Vlaamse O&O-instellingen, Imec, de universiteit van Hasselt en de universiteit van Gent en vele andere, zijn heel succesvol in het aantrekken van Europese middelen voor PV-onderzoek via onder meer het zevende kaderprogramma voor onderzoek, ontwikkeling en demonstratieactiviteiten. Daarnaast wordt er op dit moment sterk gewerkt rond de Vlaams-Nederlandse samenwerking op dit gebied om maximaal de synergieën en complementariteit van industrie en R&D-instituten in beide regio's te valoriseren. De werktitel is 'Solliance'. Voor het ondersteunen van de innovatie in de PV-sector is het daarom belangrijk om het volledige PV-ecosysteem in Vlaanderen te beschouwen en niet alleen de productie.

Ik hoop dat uit wat ik heb gezegd, blijkt dat we naast een sterke O&O-capaciteit eveneens een sterke industriële absorptiecapaciteit hebben in verschillende onderdelen van de PV-waardeketen. Het is belangrijk om deze Vlaamse sterktes verder te versterken om ons zo beter Europees en internationaal te kunnen positioneren. De innovatie in groene energie, inclusief PV, blijft daarom ook één van de prioriteiten van het Vlaamse innovatiebeleid. In de conceptnota 'Innovatiecentrum Vlaanderen', werd dan ook een innovatieknooppunt 'groene energie' gedefinieerd, dat weet u. Rond dit innovatieknooppunt heeft minister Lieten aan de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI) de opdracht gegeven een innovatieregiegroep (iRG) op te starten die een strategische innovatieagenda voor de middellange termijn zal uittekenen en concrete beleidsaanbevelingen zal formuleren. Het departement en het innovatieplatform 'generaties' zullen daarbij maximaal betrokken worden.

De iRG Groene Energie zal zijn eindrapport eind september 2012 aan de VRWI voorleggen. Dit zal dan samen met een VRWI-advies aan de minister van Innovatie worden bezorgd.

Ik wil hierbij ten slotte ook verwijzen naar het TINA-Fonds waarin nog altijd 160 miljoen euro beschikbaar is, alhoewel er na mijn oproep heel wat projecten aan de oppervlakte zijn gekomen. Dat is heel positief, de handschoen is meer dan opgenomen, sommigen zullen misschien te laat zijn.

Van essentieel belang is dat in deze consolidatiefase geen waardevolle expertise in Vlaanderen verloren gaat. Het is net nu dat men moet inzetten op innovatie in de PV-sector om bedrijven toe te laten een nieuwe, versterkte intellectuele eigendoms- en productenportfolio op te bouwen zodat een nieuwe doorstart kan worden gemaakt wanneer de groei zich op gezonde basis herneemt. Dit is ook de strategie van grote landen zoals Duitsland, we doen wat dat betreft niets anders dan andere landen.

Dit zal een aandachtspunt zijn voor een eventuele doorstart of bij de hertewerkstelling van het Photovoltechpersoneel. Op basis van de aantallen uit deze informatie van het management aan de VDAB, is in ieder geval af te leiden dat bij bevestiging van het collectieve ontslag de werkgever een tewerkstellingscel zal moeten oprichten. Dit zal gebeuren zodra de informatie-raadplegingsprocedure is afgesloten en duidelijk is welke werknemers getroffen zullen worden door het collectief ontslag. Dat is de wet-Renault en die bevat fases en procedures. In tussentijd kan de VDAB natuurlijk niet optreden, maar omdat u dat hebt gevraagd, zal een tewerkstellingscel worden opgericht zodra dat kan in de stand van de procedures. Samen met de stuurgroepleden van deze cel zal de VDAB instaan voor de opvang van die ontslagen werknemers. Deze tewerkstellingscel zal toezien op de concrete uitvoering van de begeleidingsmaatregelen, en ze staat in voor inschrijving van de ontslagen werknemers in de tewerkstellingscel en bij de VDAB, het aanbieden van outplacementbegeleiding aan die werknemers en het opvolgen van het verloop ervan. U kent dat allemaal. De VDAB zal de tewerkstellingscel voorzitten en heeft in het verleden al goed werk geleverd, hoewel dit voor de werknemers natuurlijk een magere troost is.

Op de productiemarkt van zonnecellen is er een algehele consolidatie aan de gang. Men verwacht dat die nog een tweetal jaren zal duren. Als er vragen zijn voor waarborg en als duidelijk wordt aangetoond dat er nog rendabele delen of onderdelen kunnen worden voortgezet, dan zullen we dat steunen. Wij hebben heel wat knowhow, en niet alleen in de productie van zonnecellen. Men mag zich daar niet blind op staren. Als er collectief zou worden ontslagen, zullen minister Muyters en de VDAB een tewerkstellingscel oprichten, met de steun van de betrokken lokale overheden, die ook een rol kunnen of moeten spelen.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord.

De sector zit natuurlijk in een moeilijke situatie. Ik hoop dat de periode van consolidatie inderdaad maar twee jaar duurt. Intussen zijn we natuurlijk afgesneden van nieuwe ontwikkelingen in wat een innovatieve en veelbelovende sector was. Het grote gevaar is dat die sector afkalft. U hebt gelijk dat we ons niet alleen mogen blindstaren op de productie. We weten dat het moeilijk is in de productie, maar ook voor de installatie van zonnepanelen is het moeilijk. Als we enkel onderzoek en ontwikkeling overhouden en een aantal randactiviteiten, dan is dat ook niet goed. We moeten opletten dat we niet alle knowhow en competenties verliezen. Zodra de markt opnieuw aantrekt, moeten we er klaar voor zijn. Ik begrijp de moeilijkheden, maar ik denk dat we toch zullen moeten zoeken naar andere mogelijkheden om die periode van twee jaar te overbruggen en de knowhow te behouden.

U zegt dat er in het TINA-Fonds nog 160 miljoen euro beschikbaar is. Een aantal projecten zijn nog niet meegerekend.

Minister-president Kris Peeters: Na mijn oproep zijn de projecten met bosjes binnengekomen.

De heer Filip Watteuw: Het moet toch wel de bedoeling zijn om het TINA-Fonds ook zeer snel en volledig in te zetten.

Minister-president Kris Peeters: Dat is de bedoeling. Er zijn maar twee projecten goedgekeurd, voor een totaalbedrag van 40 miljoen euro. 200 miljoen euro min 40 miljoen euro is 160 miljoen euro.

De voorzitter: De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Minister-president, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord.

Wat me toch een beetje stoort, is dat ik denk dat GDF SUEZ en Total veel te gemakkelijk beslist hebben om tot onmiddellijke sluiting over te gaan. Dat is betreurenswaardig. Er wordt veel te weinig gezocht naar een bedrijf om samenwerking te realiseren.

Ik hoop dat voor de werknemers alles wordt gedaan om hen een toekomst te geven. Het was een prachtig bedrijf, waar veel jonge mensen werkzaam waren. Wij blijven hopen op een samenwerking met een ander bedrijf zodat – wat de heer Watteuw eveneens zegt – de knowhow niet verloren gaat en er in de toekomst gebruik kan worden gemaakt van de werknemers en het innovatieve gedeelte.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Johan Deckmyn tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de evaluatie van een jaar Nieuw Industrieel Beleid in Vlaanderen
- 2139 (2011-2012)

Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een jaar Nieuw Industrieel Beleid in Vlaanderen
- 2141 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Voorzitter, minister, collega's, de rechtstreekse aanleiding tot het stellen van deze vraag is de evaluatie van één jaar Nieuw Industrieel Beleid (NIB). Op 27 mei 2011 werd het witboek Nieuw Industrieel Beleid goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering zegt dat ze klaar is en dat het nu aan de industrie is om de handschoen op te nemen. Daar kunnen een paar kanttekeningen bij gemaakt worden.

Hoewel er gesteld wordt dat het beleidsplan nu op kruissnelheid is gekomen, kan men vaststellen dat de opstart van nieuwe industriële activiteiten in Vlaanderen het voorbije jaar toch overschaduwd is geweest door berichten over sluitingen en saneringen. Daarnet was er nog een vraag om uitleg over de sluiting van Photovoltech. Het beleidsplan dat de krachtlijnen moest uitzetten om de Vlaamse industrie klaar te stomen voor de toekomst, lijkt dus voorlopig toch niet echt aan te slaan. Ik las onlangs in een krant dat Vlaanderen op een heel aantal terreinen achteruitboert. Minister-president, u antwoordt laconiek dat we er tegen 2020 wel zullen staan. Dat zijn opnieuw intenties en we zullen het pas weten in 2020.

Wat betreft de monitoring van de vijftig acties die in het NIB waren opgenomen, werd op 19 juni 2012 een stand van zaken voorgelegd. Ik had digitaal een schema van die vijftig acties doorgestuurd, maar het is niet bij de vraag gevoegd. Zoals we uit de grafiek kunnen opmaken,

zijn er drie acties gerealiseerd en zit de rest bijna volledig ‘op schema’. Wat de Vlaamse Regering betreft, heeft zij haar huiswerk af en is het nu aan de industrie om actie te ondernemen. De Vlaamse Regering roept de industrie nu immers op om “de handschoen op te nemen”, want de Vlaamse Regering is blijkbaar klaar met het optimaliseren van de omgevingsfactoren voor een beter industrieel beleid. Nochtans is de financiële druk op de bedrijven niet afgenomen, wel integendeel. Daarom is een flankerend beleid ter zake essentieel. Dit is ook ingeschreven in het NIB. Volgens de Vlaamse Regering moet dat flankerende beleid zich richten op kostenbeheersing van lonen en energie, een performante dienstverlening van de overheid, bijvoorbeeld door efficiënte regelgeving, een optimaal gebruik van natuurlijke hulpbronnen.

Jammer genoeg is van deze flankerende maatregelen vandaag de dag echter bitter weinig te merken, zeker niet als we kijken naar de kostenbeheersing van lonen. We blijven in dit land kampioen inzake belastingdruk en ook de loonlasten zijn historisch hoog. Minister-president, u wees er, tijdens het colloquium over één jaar NIB, op dat verschillende betrokkenen te snel resultaten willen en dat het hier eigenlijk over een project over meerdere jaren gaat. Maar de verschillende betrokken actoren stellen dat het na één jaar tijd is voor een nieuwe fase van beleidsmaatregelen en daden.

Minister-president, kan de Vlaamse Regering al concrete resultaten voorleggen van de flankerende maatregelen die zij reeds heeft genomen om de vier pijlers uit het witboek NIB te kunnen realiseren? De verschillende sectororganisaties en ook Voka stellen dat het na één jaar tijd is voor een nieuwe fase van beleidsmaatregelen en -daden. Welke beleidsmaatregelen en -daden stelt de Vlaamse Regering nu in het vooruitzicht?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, minister, collega's, ik heb ook een vraag gesteld naar aanleiding van het colloquium op 19 juni. Mijn vraag houdt het midden tussen een vraag om uitleg en een schriftelijke vraag, omdat ik vraag naar een volledige stand van zaken van het NIB. Aan de bundel die u laat uitdelen, zie ik dat u uw huiswerk hebt gemaakt met een volledig overzicht. Volgens mij staan die vijftig actiepunten ook op de website.

Op het colloquium werd gesproken over een aantal sterkhouders van het NIB: de Industrieraad, de Fabriek van de Toekomst, het FISCH-project (Flanders strategic Initiative for Sustainable Chemistry), de rondetafel Bouwen en het TINA-Fonds. Het actieplan NIB bevat concrete acties, die nu stilaan van de grond komen. De recente signalen over de teruggevallen investeringen in Vlaanderen van onder meer IBM, Flanders Investment & Trade (F.I.T.) en Ernst & Young dwingen ons misschien wel tot snellere implementatie van deze acties. De cijfers van die studie zijn in een recente plenaire vergadering al genuanceerd. De Vlaamse Regering zegt dat het beleidskader er is, en dat het nu aan de bedrijven is om over de brug te komen met investeringen in innovatie en projecten. De industrie van haar kant liet verstaan dat het na één jaar tijd is voor concrete beleidsmaatregelen en businessprojecten.

De keuze voor een gericht industrieel beleid is de juiste keuze, en wij hopen dat die zich snel zal blijven vertalen in de praktijk. Voorts moeten wij permanent blijven inzetten op het flankerend beleid om onze ondernemers te ondersteunen. Zelf zit ik soms met een ongemakkelijk gevoel. Wij willen sterk inzetten op transformatie. Maar het is nog altijd zo dat het flankerend beleid met de vijf of zes klassiekers – de loonkost, het vergunningenbeleid, de infrastructuur, de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt en de energiekost – de basis is en blijft voor de gezondheid van het industrieel weefsel. Wij moeten daar blijven op inzetten. Verder moeten wij aan de overkant van de straat op onze strepen blijven staan om te werken aan onze loonhandicap, om de vennootschapsbelastingen te verlagen en om de energiekost onder controle te houden.

Minister-president, kunt u een summier stand van zaken geven over de weg die is afgelegd tijdens het eerste jaar NIB, vanaf de voorstelling van het witboek tot vandaag? Welke

concrete initiatieven en acties zijn al gerealiseerd, en welke staan in de steigers? Hoe ziet u de toekomst van het NIB, zowel op korte als op lange termijn? Ik neem wel aan dat al veel elementen zijn terug te vinden in wat u op papier over die vijftig acties hebt meegedeeld.

Welke stappen zult u in de nabije toekomst ondernemen om de Vlaamse industrie aan te moedigen om de twee belangrijkste subsidiekanalen, namelijk 'de Fabriek van de Toekomst' en het TINA-Fonds, beter aan te wenden? U liet even vallen dat er inzake het TINA-Fonds vooruitgang is, en wij zijn erg benieuwd om daarover meer te vernemen. Hoe wilt u met andere woorden een versnelling hoger schakelen om tot een zogenaamd 'Nieuw Industrieel Ondernemen' te komen?

Op 19 juni kondigde u aan dat 8,4 miljoen euro werd toegekend aan 26 projecten die de transformatie naar de 'Fabriek van de Toekomst' moeten stimuleren. Om welke projecten gaat het? Wat zijn de concrete doelstellingen van de projecten, zowel qua inhoud als qua timing? Over één project, met betrekking tot waterstof, zou ik graag wat meer informatie krijgen.

Er zou ook een tweede oproep voor projecten die de kennisverspreiding en de invoer van sleuteltechnologieën in industriële bedrijven ondersteunen, in de steigers staan. Kunt u dit verder toelichten? Over welke projecten gaat het, wat is het budget en over welke doelstelling en timing spreken we?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik zal u nog bijkomend materiaal bezorgen, ook over de projecten. Het NIB is een langetermijnproject. Wij lopen een marathon. Als ervaringsdeskundige kan ik zeggen dat men de eerste 100 meter niet tegen hoge snelheid mag afleggen, want als men dat doet, komt men nooit aan. Zoals met Vlaanderen in Actie is ook het NIB een onderdeel van onze langetermijnvisie. De oppositie, maar ook mensen uit de meerderheid vragen naar de vooruitgang. Ik begrijp dat. Maar men mag nooit vergeten dat het NIB een mentaliteitsverandering en een ingrijpende transformatie beoogt. Dat kan men niet in een kort tijdsbestek realiseren. Dat vereist een volgehouden politieke inspanning. Wij mogen ons zeker niet laten opjagen door populistische kritiek, die erop neerkomt dat er niets zou gebeuren.

Wij werken in grote transparantie. U kreeg een overzicht met de stand van zaken van de 50 acties. Iedereen kan kijken waar wij staan, en nagaan of de tussentijdse mijlpalen worden gehaald. Het heeft iets masochistisch om voortdurend te meten en mee te delen waar wij staan, maar dat wordt van ons verwacht. Als het over ViA of het NIB gaat, worden wij door de media nogal eens stiefmoederlijk behandeld, maar dan is het altijd goed om in het buitenland ons beleid te gaan toelichten. In elk geval hebt u kunnen zien dat van de 50 acties er 46 de vooropgestelde timing halen. Als u dus zegt dat er niets gebeurt, mijnheer Deckmyn, dan gaat u veel te kort door de bocht.

Het TINA-Fonds is opgericht en daarvoor is 200 miljoen euro vrijgemaakt. Twee projecten zijn goedgekeurd en een derde zal daar zeer binnenkort aan worden toegevoegd, voor een totaalbedrag van 45,2 miljoen euro. Er blijft dan nog 152 miljoen euro over. Er zitten 9 dossiers in de pijplijn, samen goed voor 36 miljoen euro. Op korte termijn zal dus ongeveer 80 miljoen euro worden toegekend. Het gaat over kapitaal dat moet renderen, waarvoor het geld uit een rollend fonds komt. Met nog eens 23 andere bedrijven is gezocht naar dossiers. Alles samen zal 670 miljoen euro gaan naar toekomstgerichte bedrijfsinvesteringen. Die cijfers tonen aan dat na de wat tragere opstart de zaak begint te draaien. Men heeft duidelijk begrepen waar wij naartoe gaan. Maakt u zich geen zorgen: tegen 2014 zal duidelijk zijn wat met die 200 miljoen euro is verricht. Ik hoop dat dit tot indrukwekkende resultaten leidt, mede dankzij de kritische aanmoedigingen van de oppositie.

Voor de Fabriek van de Toekomst is een oproep gebeurd. Er is, na een eerste oproep, 8,4 miljoen euro toegewezen aan 26 projecten. Mijnheer Diependaele, ik bezorg u de informatie hierover. De projecten gaan over concrete transformatieprojecten en ondersteuning via

bewustmaking, ervaringsuitwisseling, studies en een bedrijfsgerichte aanpak op het vlak van cluster- en waardeketenvorming in diverse domeinen zoals smart energy solutions, voedselverlies, thermo plastics, digitale manufacturing, open productie en ketensluiting. Al die projecten zijn ingediend. Dat heeft wat tijd gevraagd, maar zij zijn er nu. Er is ook een road map voor lead clusters voor waterstof, wat een zeer innovatief project is. Een tweede oproep stond toe om 7 miljoen euro vrij te maken; ik geef u daarover straks nog informatie.

Het vliegwiel is op gang getrokken, maar wij zullen het proces moeten blijven bewaken. Wat innovatie betreft, verwijs ik naar het indrukwekkende FISCH-platform, waarmee de chemische industrie zelf het voortouw neemt. Dat is belangrijk, want men mag wel enthousiasmeren en stimuleren, maar uiteindelijk moet de sector het zelf doen. Wij leven niet in een land waar de regering oplegt wat er moet gebeuren. Ook de pijler competentieontwikkeling en arbeidsorganisatie is van belang.

We kunnen veel doen, maar als de fundamentele zaken, zoals de loonkost en de energiekost, verder blijven derailleren, mag ik bij wijze van spreken op mijn kop gaan staan. Ik begrijp dat op dat ogenblik een en ander niet zal lukken. Dat mag ons echter niet tegenhouden.

Morgen zal tijdens de vergadering van het Overlegcomité informatie over de federale aanpak worden verstrekt. Ik heb het bericht ontvangen dat de Federale Regering van een relanceplan naar een relancestrategie wil gaan. Dat kan meer inhouden dan ooit tevoren. Deze relancestrategie kan zich volledig in Vlaanderen in Actie en in ons Nieuw Industrieel Beleid inschrijven. Dit is ook een langetermijnstrategie die ons heel wat mogelijkheden biedt. We moeten dit positief duiden. Morgen zal hierover meer tekst en uitleg worden gegeven. De sociale partners hebben hierover blijkbaar vandaag al met de Federale Regering vergaderd. Het wordt een strategie en geen plan.

We kunnen effectief stellen dat de eerste resultaten er zijn. Dit wordt onverkort doorgetrokken. We zullen de vinger aan de pols houden. Het is spijtig dat de leden van deze commissie het colloquium naar aanleiding van het eenjarig bestaan van het Nieuw Industrieel Beleid niet hebben bijgewoond. Dat is misschien onze fout. Ik wil me voor deze kleine vergetelheid excuseren. In de toekomst zullen de commissieleden worden uitgenodigd. Het was in elk geval hartverwarmend de industriëlen bezig te zien en te horen uitleggen hoe ze dit verder willen aanpakken.

Ik heb hier nog wat bijkomende informatie bij me. Het lijkt me niet nodig al die projecten te overlopen. We hebben een trage start gekend. Nu is alles in ontwikkeling. Het geld wordt met 1 miljoen euro per keer aan de consortia en de projecten toegewezen.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Ik wil in de eerste plaats stellen dat ik de zaak zeker niet op flessen trek. Ik beweer ook niet dat er niets is gebeurd. Alleen valt er op het terrein niet altijd veel van te merken. De verschillende actoren beginnen dan ook ongeduldig te worden.

De minister-president is zeer positief. Volgens hem is er na een jaar Nieuw Industrieel Beleid ook in de sector heel wat enthousiasme. De reacties zijn blijkbaar hartverwarmend. Ik heb het blaadje van Voka van juni 2012 er eens op nageslagen. In zijn standpunt stelt de heer Vermeylen, de directeur van het kenniscentrum van Voka, het volgende: “Maar is er eigenlijk wel reden tot feesten?” en “Helaas leert een grondige analyse dat we op korte termijn op het niveau van de individuele ondernemingen nog te weinig impact realiseren.” Die twee citaten tonen aan dat de bedrijfswereld niet altijd op dezelfde golflengte zit.

Volgens de minister-president betreft het hier een langetermijnvisie. Ik kan daar enigszins inkomen. Als we al die zaken overlopen, lijkt dit me logisch. Blijkbaar wil Voka sneller gaan. De heer Vermeylen wijst er dan ook op dat we beter voluit voor een beperkt aantal acties gaan. Die acties moeten de industrie dan snel vertrouwen schenken. Ik vind dit standpunt enigszins tegenstrijdig met het enthousiaste verhaal van de minister-president.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Ik ben het er volledig mee eens dat het hier een langetermijnpolitiek betreft. Hij loopt in feite een marathon. Ik moet eerlijk bekennen dat het jaren geleden is dat ik nog eens meer dan 500 meter heb gelopen. Ook tijdens een marathon kijkt een loper af en toe op zijn horloge om te zien hoever hij staat. Een tussentijdse vraag lijkt me dan ook geen slechte zaak.

De minister-president mag zich zeker niet laten opjagen. Het laatste wat we over het Nieuw Industrieel Beleid hebben vernomen, is echter de specifieke stelling van de Industrieraad dat de voorstellen van de industrie wat achterbleven. De minister-president was toen zelf ook bezorgd en ongeduldig. Een bedrag van 670 miljoen euro kan in elk geval al tellen. We moeten hopen dat het hiermee zal lukken. Dit bedrag toont in elk geval aan dat het nu begint te draaien.

Ik heb het bericht over de relancestrategie ook gelezen. We houden ons hart vast. We weten nog niet wat het precies zal worden. De inschakeling in Vlaanderen in Actie en in ons relancebeleid maakt hier deel van uit. Ik denk dat er binnen de federale bevoegdheden nog grotere vraagtekens te vinden zijn. Wat de indexering en dergelijke betreft, vrees ik dat we zullen blijven stilstaan. De impact hiervan op het Vlaams economisch weefsel valt zeker niet te onderschatten. Dat zal allicht het grote probleem zijn.

We zitten nog steeds met de vijf of zes klassiekers die ik daarnet heb vermeld. Aan de punten waar we zelf iets aan kunnen doen, moeten we zeker blijven werken. Er wordt aan het vergunningenbeleid gewerkt. Ook aan de versnelling van de infrastructuurprojecten wordt gewerkt. We moeten dit zeker voortzetten. We mogen de sense of urgency die twee jaar geleden voortdurend aan bod kwam zeker niet loslaten. We moeten hierop blijven hameren.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■